

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 219-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. március 27.

bb.1.górcső alatt a duna vize - a tudomány segítségével a folyó tisztaságának védelméért

ob/a/h1/hgy

1972. március 27.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa jelenti:

a duna szennyezettsége egyre nagyobb méreteket ölt, s a víz tisztaságának védelme a társadalom és a tudomány széles körű összefogását igényli. a vízügyi szervek egész sora vesz részt ebben az akcióban; a budapesti műszaki egyetem vizgazdálkodási és vízépitési intézetében kutatói munkacsoport alakult a probléma vizsgálatára.

dr.v.nagy imre egyetemi tanár, a munkacsoport vezetője elmondotta az mti munkatársának: nagyszabású, több évre tervezett kutató-feltáró munkába kezdtek, amelynek során tüzetesen megvizsgálják a folyó fővárosi szakaszának szennyezettségi mértékét.

- kutatómunkánk többek között azért is jelentős - mutattak rá, - mivel a fővárost érintő teljes folyószakaszt tudományos meg-
alapotottsággal és rendszeresen eddig még nem vizsgálták. ez az első eset, amikor szakembereink a vízügyi szaktudomány legkorszerűbb eszközeinek és módszereinek a felhasználásával részletes és pontos elemzéseket végeznek. ennek a munkának máris vannak figyelemre méltó kezdeti eredményei. megállapítottuk például, hogy a főváros vízellátását biztosító duna a déli szakaszon a legszennyezettebb. az északi részen - ahonnan az ivóvizet nyerjük - egyelőre kedvezőbb a helyzet. a minőségromlás veszélye azonban itt is fennáll: elsősorban az iz-és szagártalom jelent súlyos egészségügyi problémát.

- vizsgálataink első szakaszában pontosan feltárjuk a duna jelenlegi szennyezettségi fokát, mert csak ennek az ismeretében lehet megtenni a szükséges intézkedéseket. jelenleg ugyanis csak hozzávetőleges adatok vannak arra vonatkozólag, hogy az üzemekből és háztartásokból milyen mennyiségű szennyvíz kerül a dunába.

/folyt.köv./

--

- 1 -

be

bb.1./ górcső alatt...folyt./-a

ha pontosabb információink lesznek, az érintett vállalatokat és üzemeket felszólítjuk: fokozottan tartásuk kötelességüknek a folyó tisztaságának védelmét és ahol arra szükség van, korszerűsítsék szennyvittisztító berendezéseiket. a tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy nagyon sok helyen ezek a berendezések elavultak, karbantartásuk és kezeléseik nem kielégítő.

- eddig a nagymarostól százhalombattáig terjedő szakaszon végeztünk részletes hidraulikai, kémiai, biológiai és bakteriológiai feltárásokat. összegyűjtöttük és elemeztük a mérések eredményeit és feltérképeztük a legtöbb kárt okozó szennyvízbeömléseket. pontosan megállapítottuk azt is, hogy mely ipari üzemek felelősek elsősorban a duna szennyezettségéért. kiderült, hogy nagyon sok vállalat és üzem részes ebben. vizsgálataink szerint különösen a vegyi anyagok rontják nagymértékben a víz minőségét, továbbá a vízi járművek forgalmának növekedésével az olajszenyeződés fokozódik erőteljesen.

- kutatásaink jelenlegi stádiumában tisztázni akarjuk a folyómederben áramló ugynevezett nyers víz és a partmenti kutakból kitermelt, szűrt víz, kémiai-bakteriológiai tulajdonságait. a tapasztalatok alapján meghatározzuk majd, hogy a kutakból nyert ivóvíz minősége mennyiben függ a folyó vízének minőségétől. ugyanis csak ennek megállapítása után lehet a parti szűrőkutakat leginkább veszélyeztető szennyező forrásokat és megfelelő intézkedéseket tenni azok megszüntetésére, illetve a tisztítás hatásfokának növelésére./mti/

--

bb.3. új dózsa szobrot kap cegléd - a régit kiskunfélegyházának állítják fel

vid/ká/a/hgy

1972. március 27.

cegléd számára új, többalakos dózsa-szobrot készít somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész. a nagy parasztvezér régi ceglédi szobrát - ugyancsak a művész alkotását - kiskunfélegyházán állítják fel. a kiskunfélegyházi dózsa-szobor avatására augusztus 20-án kerül sor./mti/

--

- 2 -

b.2. kedden és szerdán békekölcsön-sorsolás több mint 187 millió forint nyereleményel

i/kf/gg/a/sl

1972. március 27.

az országos takarékpénztár március 28-án és 29-én rendezi az idei első államkölcsön sorsolásokat, az i., az v., és a vi., békekölcsön 1972. első félévi huzását. a sorsolásokat mindkét napon budapesten, az utasellátó vállalat arany jános utcai kulturtermeiben tartják.

kedden fél tíz órai kezdettel az i. békekölcsönt sorsolják, 107.800 kötvényre 28.317.600 forintot. szerdán 9 órai kezdettel először az v. békekölcsön 497.200 kötvényre 63.712.800 forintot, majd a vi. békekölcsön 744.000 kötvényre 95.267.800 forintot sorsolnak ki. a kétnapos huzáson a három békekölcsönből összesen 1.349.000 kötvényre 187.298.200 forint jut nyerelemény és törlesztés formájában. a kisorsolt kötvények beváltása április 10-én kezdődik./mti/

--

bb.4. kivonják a forgalomból a warszawa taxikat - különleges telefonközpont a taxi vállalatnál

ui/don/la/hi

1972. március 27.

ez év júliusától a fővárosi autótaxi vállalat csak a kényelmes, szép kivitelű, fűrgő zsigulikon és az olasz fiat-család kocsijain fuvarozza majd az utasokat. mint a vállalatnál elmondták, a még meglévő lengyel warszawákat folyamatosan kivonják a forgalomból és a gépkocsiparkot csak zsigulikkal és fiatokkal bővítik. jelenleg több mint 900 szovjet márkájú taxi fut a fővárosban, számuk áprilisban már meghaladja az ezret. az év végéig mintegy 800 zsigulit szereznek be a szovjet cégtől.

a vállalat forgalmát és a taxi iránti igényt jól érzékelteti, hogy egy viszonylag csendes napon átlagosan 30 ezer fuvart bonyolítanak le a sofőrök - ünnepeken 60-70 ezret. a főváros különböző részein levő taxi-állomásokkal - mintegy 150-nel - a vállalat kerepesi uti épületében tartózkodó forgalomirányítók tartják a kapcsolatot. az itt berendezett telefonközpont felszerelése egyedülálló. különlegességét az adja - amivel eltér a többi telefonközponttól -, hogy a helyiségben egy, élő, az utcákon és a terekepen lüktető forgalmat ábrázoló térkép van elhelyezve.

a térképen kis lámpák jelzik: melyik állomáson mennyi szabad kocsit várakozik, vagy éppen melyik körzetben nincs taxi. így - a térképen villogó lámpák segítségével - a központtól kért kocsikat mindig a taxit kérő utashoz, legközelebb levő állomásról tudják küldeni. a telefonközpontban dolgoznak a diszpécser is, akik urh-berendezésekkel ellenőrzik: zavartalan-e a forgalom. az év hátralévő részében 70 adó-vevő készüléket szerelnek fel a taxikban./mti/

--

- 3 -

t

Har

bb.5. készülődés a húsvéti idegenforgalmi, főpróbára, - tizenkét ország turistái a magyar fővárosban - szezonnyitó bugacon

i/ba/gg/a/sl/hgy

1972. március 27.

tizenkét ország mintegy 20 000 turistáját várják a húsvéti ünnepekre a magyar utazási irodák, szálloda-és vendéglátóipari vállalatok. a fővárosi idegenforgalmi igazgatóság roosevelti téri irodájába naponta százával érkeznek a jelentkezések telexen és telefonon.

az idegenforgalmi igazgatóság nemcsak a fővárosi kempingek mintegy félezer bungalóját, a sátoztáborokat és moteleket, hanem a fizetővendég szolgált több mint 5000 embert befogadó szállóhelyeit is felkészítette a húsvéti idegenforgalmi főpróbára. az ünnepek alatt süritik a városnéző panoráma-buszok járatait. naponta több mint ezer turista ismerkedhet meg 50 kilométeres utazás során fővárosunk idegenforgalmi nevezetességeivel. a hosszú téli szünet után új programmal startolnak az idegenforgalmi szórakoztató műsorok. az éjszakai városnézés során a külföldiek megtekinthetik a fehérvári uti folklór-centrumban a budapesti népi együttes műsorát is. az ibusz a külföldiek jobb tájékoztatására ibusz-service néven megnyitotta új információs központját, a felszabadulás tér 5. szám alatt. az ibusz és az idegenforgalmi igazgatóság irodáiban az éjszakai órákban érkező turisták is megkaphatják a szükséges információkat.

nagy gondot fordítanak arra, hogy a hazánkba látogató turisták minél jobban megismerjék a magyar gasztronómia remekeit. az idegenforgalmi igazgatóság vendégei az étkezési jegyeket több tájlellegű étteremben tetszés szerint válthatják be. a fővárosba érkező turisták számára változatos vidéki programokat állítottak össze. húsvétól rendszeresen rendezik a bugaci lovas-és folklór-bemutatókat. ugyancsak lovasbemutatókat tekinthetnek meg az idegenek a lótenyésztéséről híres fejér megyei sáripusztán.

az ibusz irodánál eddig a külföldi utazási irodák csehszlovákiából, az nszk-ból, ausztriából, olaszországból, finnországból, dániából, spanyolországból, svédországból, franciaországból, angliából jelezték csoportok érkezését. a várhatóan nagyszámú autós turisták fogadására a magyar autókлуб is jól felkészült. az ünnepek alatt megháromszorozzák az e 5-ös útvonalon cirkáló segélykocsik számát.

a külföldi vendégek mellett felkészültek az utazási irodák a belföldi turisták elhelyezésére is. többszáz vidéki érkezik húsvétra a fővárosba, a budapestiek pedig az ismertebb idegenforgalmi területek mellett a kevésbé közismert szállóhelyekre is elutaznak. a fővárosi idegenforgalmi igazgatóság szervezésében többszáz magyar turista tölti a húsvéti ünnepeket erdélyben és a tátrában.

/mti/

Csehszlovákia-ból

- 4 -

bb.6. épül a balatoni uttörőváros

vid/a/ká/hgy

1972. március 27.

zánka és balatonakali között tervszerűen épül a balatoni uttörőváros, a meglévők mellett újabb négy téliesített szálló falait húzzák fel. ezek közül kettőt még a nyári szezonban át akarnak adni. ezzel lehetővé válik, hogy az idényben egyszerre 720 uttörő üdüljön. a 7-es és a 8-as számú szálló-épület átadását őszre tervezik. ezt követi majd a 2000-es befogadó-kepeségű nyári szállás-negyed építése. a város felett magasodik már a 450 köbméteres víztorony és még az idén elkészül a 350 adagos konyha, a hozzá csatlakozó étteremmel és a központi ká-zánházzal.

a 380 holdas uttörővárost átszelő m 71-es ut forgalmát felüljáróra terelték, így a gyermekek közlekedése biztonságos. elkészült a vasútállomás peronja, s a közeljövőben felépül az aluljáró és a felvételi épület is. /mti/

-.-

bb.8. húsvétra lesz elegendő tej, vaj, tejszín

i/kg/gg/sl/a/hgy

1972. március 27.

az ünnepek közeledtével rekordforgalomra készül a budapesti tejipari vállalat: hétfőtől szombatig 4,600 000 liter tej eladásával számolnak, ez mintegy 20 százalékkal több a szokásos egyheti átlagos forgalomnál. a hatalmas mennyiség zökkenőmentes biztosítására a már üzemelő 15 gép mellé újabb két gépsort helyeztek üzembe a zacskós tej töltésére. ezzel a szombatra várható csúcsgazdálkodásban egy nap alatt egymillió liter tejjel szolgálhatják ki a főváros lakosságát.

húsvét előtt a tejtermékek iránt is nagy az érdeklődés. ezért a vállalat a szokásosnál 10 százalékkal termel többet. egy hét alatt 1 200 000 poharas tejfölt, negyedmillió üveges joghurtot és 100 000 müanyag-poharas kefirrel szállít a boltokba, de lesz elég habtejszín is. turóból 900 mázsa, dobozos ömlesztett sajtból pedig 250 000 darab eladásával számolnak. vajból 23, ementáli és trappista sajtból 12 vagonnal fogyaszthatnak a fővárosiak ünnepek előtt, illetve alatt.

a húsvét hétfőn nyitva tartó 300 étel-miszerüzlet ellátására a vállalat kollektívája vasárnapi munkával 200 000 liter friss tejet biztosít. /mti/

-.-
- 5 -

ja

bb.7. rómaikori freskók megmentése - a központi muzeumi igazgatóság muzeológiai-technológiai osztályának 1972-es munkaterve

i/nn/gg/a/hi/la

1972. március 27.

magyarországon is nagy gond a műkincsek védelme. ugyanis hiábavaló a legszorgalmasabb gyűjtés, ha a megőrzés nem kielégítő, illetve csupán egyszerű leltári nyilvántartásra szorítkozik. a restaurálás, a konzerválás lényegében a ma kötelező feladatok - az utóbbi érdekeiben. hazánkban a restaurálással csak a felszabadulás után kezdtek valóban tudományos szinten, igényesen foglalkozni. ma országunkban az egyetlen illetékes fórum - amelyik egyaránt foglalkozik a szakemberek képzésével, továbbképzésével, az utánpótlás nevelésével, a központi muzeumi igazgatóság muzeológiai-technológiai osztálya. vezetője, némethy endre elmondta az mti munkatársának: feladatkörükbe tartozik az új technológiai eljárások kikísérletezése, kipróbálása és szabványosítása is. az osztály dolgozója az elmúlt időben olyan speciális problémákat oldott meg, mint a szalmatetők lángmentesítése, régészeti, történelmi eredetű bőr lábbelik konzerválása, a muzeumi fém-műtárgyak állagvédelme, vagy régi viaszpecsétek másolatainak elkészítése. jelenleg legnagyobb szabású vállalkozásuk a gorsiumi szabadtéri muzeum freskó-részeinek összeállítása, illetve beágyazása a mozgatható kiállítási falakba. a római birodalom bukása után keletkezett értékes műkincs valamikor egy vályogfalú szobát díszített, amely azonban az idők során beázott és összeomlott. a több ezer darabra szét tört hajdani festményt hosszú hónapok munkájával sikerült összeállítani és tavasza már gyönyörködhetnek is benne az érdeklődők. gorsiumban már májusban áll az eredeti római szoba, amelynek falát a most restaurált több száz éves, geometrikus díszítésű munka borítja majd.

ugyancsak sok munkát ad a tudományos szakembereknek az a bécsben vásárolt török köpeny is, amely a mohácsi vész idejéből való és a nemzeti muzeumot gazdagítja. a vagdalásos díszítésű, rátétes öltözék, nagyon emlékeztet a magyaros szürendisítésre. ez is hosszú hónapok türelmét, fáradságos munkáját igényli, míg a kiállítások közönsége elé kerülhet. a műemlékvédelemnek sok gondot okoz a szabadban álló kövek konzerválása is. most a muzeológiai-technológiai osztályon kísérletek kezdődtek a homlokköveket, márványszobrokat károsító fűtésből felszabaduló kén, kéndioxid elleni küzdelem hatásosságának fokozására.

/folyt.köv./

- 6 -

bb.7./ rómaikori....folyt./-a

- minden olyan vegyszert kipróbálunk, amelyről a folyóiratokban olvasunk, vagy hallunk - mondotta némethy endre. ugyanakkor újabb módszereket dolgozunk ki egyes, sürgősen jelentkező gondok, mint például a rozsdá elleni küzdelem megoldására, illetve a hazai viszonyokra alkalmazzuk a külföldi intézetek eredményeit. egy hónapos alaptanfolyamot szervezünk azoknak a muzeológusoknak, akiknek a műkincs értékének csorbitatlan megóvása a feladatuk. kémiai-biológiai, fizikai előadásokat hallgatnak, ugyanakkor megismerkednek a csont, bőr, fa, fém, üvegtárgyak romlásának okaival és ezek ellenszereivel is. /mti/

..-

bb.9. kibontják a sárospataki várkastélyt körülvevő száraz árkot - helyreállították a vöröstorony gabonavermeit és kutját

1972. március 27.

vid/ká/a/hgy

a történelmi nevezetességű sárospataki rákóczi várban folytatják az ásásokat és a helyreállítást. az országos műemléki felügyelőség irányításával megkezdték a belső várkastélyt körülvevő, ugynevezett száraz árok feltárását. egy 1785-ből származó térkép szerint ez az árok tizenhét-tizennyolc méter széles volt. a föld kitermelése során az északi szárnyon lévő épület falában 16. századból származó lőrészek kerültek elő és megtalálták az árkot átívelő bejárati hid támpilléreinek maradványait is. a vár belső palotáit körül fogó száraz árkot az eredetnél keskenyebben, de teljes mélységében állítják helyre.

az idén májusban nyitják meg a látogatók előtt a várkastély legrégebbi épületének, a vöröstorony alagsorát. rendezték a lőrészekkel ellátott védőfolyosót, a belső várkastélyt és az ott talált hat-hét méter mélységű vermet. ezek közül az egyiket kaszás kutnak nevezték. a néphit szerint ebben az éles kaszákkal kirakott kutban végezték ki hajdan az elítélteket. a régészek cáfolják ezt a hiedelmet, megállapításaik szerint a vermet gabona tárolására használták. a vár kutjának megtisztítása során a törmelékből sok állatcsont, 16. századi kerámiatöredék, zsindely és faragott kövek kerültek elő. /mti/

..-

- 7 -

bb.10. kevés olcsó étel, helytelen osztálybesorolás - az 1. kerületi népi ellenőrzési bizottság vizsgálata

1/bc/fk/a/hj

1972. március 27.

az 1. kerületi népi ellenőrzési bizottság munkájában figyelemreméltó volt a dél-budai vendéglátó vállalat kereskedelmi és üzletpolitikai tevékenységét elemző vizsgálat. megállapították, hogy az olcsóbb - 10 forint alatti - készételekből a választék csupán mintegy 12 százalékát tette ki az ételkinálatnak. előfizetési közétkeztetés - bár több száz egység tartozik a vállalatokhoz - csupán egy helyen van, diák- és diétás étkeztetés pedig egyáltalán nincs. a lakosság jobb ellátását szolgáló kiemelt tevékenységgel - például zacskós tej, kenyér, péksütemény, konyhakész ételek forgalmazása - mindössze néhány egység foglalkozik. ezek a tények is alátámasztják azt a vizsgálati megállapítást, hogy a vállalati összforgalomnak csupán egyharmada ételértékesítés, kétharmada az italok eladásából származik. a vállalat és a vizsgálat egyhangzó álláspontja szerint a szerény ételadagok, az esetenkénti késlekedő kiszolgálás és az „elvárt”, borra való miatt is a fogyasztóközönség nagyobb része inkább otthon étkezik.

a vendéglátó egységek osztályba-sorolásával kapcsolatban több esetben tapasztaltak eltérést a rendelkezésektől. bizonyos feltételek mellett ugyanis az éttermek, szórakozóhelyek nagyobb haszonkulcsot alkalmazhatnak, egyes helyeken ezzel a lehetőséggel visszaéltek. a vizsgálat szerint tatarozás után gyakran magasabb osztályba sorolják a vendéglátó egységeket, de arra nincs példa, hogy korszerűtlen egységet alacsonyabb osztályba sorolnának. a népi ellenőrök felhívták erre az illetékesek figyelmét, akik ennek alapján két egységet a 11. osztályból átsoroltak a 11.-ba.

a vizsgálat nem találta megnyugtatónak a társadalmi tulajdon védelmének helyzetét sem a vállalatnál. bár a dokumentáció szerint a vállalat belső ellenőrzési csoportja folyamatosan vizsgálja a felszolgált adagok mennyiségét, a népi ellenőrök szócsonkítást, szabálytalan kalkulációt állapítottak meg, amikor megmérték az elkészített husadagokat. a súlycsonkítást 7-27 százalék között mozgott. a szabálytalanságok miatt három üzletvezetőt fegyelmi büntetésben részesített a vállalat. a vizsgálat kimutatta, hogy a jelenlegi adminisztrációs rendszer áttekinthetetlen, s nem eléggé részletes. szinte egyetlen helyen sem lehetett egyeztetni a raktári nyersanyagkészletet, a naponta kivételezett nyersanyag-mennyiséget, az elkészített és felszolgált ételeket a nyilvántartással. így fordulhatott elő, hogy az egyik egységben öt kilogramm nyersanyagból több mint hat és fél kilogramm-nak megfelelő ételt adtak el. a népi ellenőrzési bizottság javaslatot tett az adminisztráció célszerű megváltoztatására. /mti/

- 8 -

bb.11. április 1-től felemelik néhány festék fogyasztói árát

1/kf/gg/a/sl/hgy

1972. március 27.

a tiszavidéki vegyi kombinát - a budalakk gyárral és a politur ktsz-szel, valamint a kereskedelemmel egyetértésben - bejelentette, hogy április 1-től emelkedik néhány festékipari termék ára. a tájékoztatás szerint az egyes import-alapanyagok, elsősorban a fenyőgyanta, világpiaci áremelkedése tette szükségessé az ármódosítást. április 1-től egyebek között az interlux, a padlózománc, az expressz-lakk, a kopállakk, az olajos faátvonótapasz stb. fogyasztói ára átlagosan 17-18 százalékkal lesz magasabb.

az eddigi forgalmat és a várható igényeket figyelembe véve az érintett termékek áremelkedése éves szinten mintegy 9 millió forint többletkiadást jelent a vásárlóknak. az összes a belkereskedelemben forgalomba kerülő festékek fogyasztói árának mintegy 0.8 százaléka. /mti/

--

bb.12. kinyílt a kockás tulipán

vid/ká/a/hgy

1972. március 27.

zalaegerszeg határában, a zala folyó ártéri területén kinyílt a ritka, kora tavaszi vadvirág, a kockás tulipán. a háromszög alakú, lilá színű virágot fehér kockák díszítik. /mti/

--

- 9 -

bb 13. középpontban : az anyák védelme - a vöröskereszt terveiből
i vt/pá um hi la 1972. március 27.

a vöröskereszt sokirányú tevékenységében fontos helyet foglal el és mindinkább szélesedik a családvédelmi munka. ortutay zsuzsa főtitkár-helyettes elmondta az mti munkatársá-
nak:

- egyik alapvető feladatunknak tekintjük, hogy a családnak, mint a társadalom legkisebb egységének megszilárdítása, támogatása érdekében minél többet tegyünk. köztudott, hogy a család tagjai között az anya az, akire a legnagyobb teher, a munka és az anyaság gondja, feladata hárul. ezért erőnkhez, lehetőségeinkhez mérten elősegítjük az anyák fokozott megbecsülését, helyzetük könnyítését. véleményünk szerint feltétlenül szükség van minél több olyan emberre - aktivistára - akik segítséget nyújthatnak az édesanyák problémáinak megoldásához, utbaigazíthatják őket.

- munkánk rendkívül fontos témája a 0-3 éves koru gyermek. szervezeteinknek elsődleges feladatuk, hogy - együttműködve a munkahelyekkel, a ottani szakszervezeti és nőbizottságokkal - kapcsolatban tartanak a gyermekgondozási segélyben részesülő, otthon lévő anyákkal. erre természetesen elsősorban a munkahelyi szervezetek hivatottak. a kollektívából néhány évre kivált anyáknak jól esik, ha felkeresik őket régi munkatársaik, akik közé vissza térnek majd. igyekszünk eljutni azokhoz a családokhoz is, ahol az anya már dolgozik, kisgyermeké otthon van, a nagymama vagy esetleg nem családtag felügyeletére bízva. ilyen esetekben a legnagyobb segítség a védőnők, bölcsődei gondozónők, pedagógusok, nyújtják akik vöröskeresztes aktivistaként, szakmai munkájuk mellett, - elismerést érdemlő áldozatkésztséggel a vállaltják és látják el ezt a fontos társadalmi feladatot.

- a gyermek-és ifjúságvédelem terén sokféle feladatot jelent a kapcsolat tartása a nevelőszülőkkel, a nevelő-intézetek patronálása. különösen lényegesnek tartjuk annak biztosítását, hogy az állami gondozásból kikerült, üzemekben dolgozó fiataloknál a szülők hiányát pótolja a társadalom. ezért az állami hivatásos pártfogók mellett megszervezzük a társadalmi aktivisták hálózatát, hogy ezzel is fokozzuk a gyermek-és ifjúságvédelem hatékonyságát, eredményességét. alapvető cél, hogy a fiataloknak mindig legyen kihez fordulniuk, ne maradjanak szabadidejükben sem magányosan.

- értékes segítséget nyújtanak aktivistáink az egyedülálló, idős embereknek is, akiket naponta felkeresnek, gondoskodnak ellátásukról, ha betegek, ápolják őket, elintézik ügyes-bajos dolgaikat. országosan 8700 család és több mint 11.500 egyedül-álló, idős ember gondozását végzik társadalmi munkában aktivistáink. rajuk kívül még számosan vannak, akik bizonyos tiszteletdíj ellenében teszik ugyanezt. /mti/

8.05/um

kk

- 10 -

bb 14. új kockacukor-gyártó és csomagoló gépsor - műszaki fejlesztés a cukoriparban

i jf/pá um sl hgy

1972. március 27.

a cukorrépa-termesztés átmeneti visszaesése az iparban is éreztette hatását: a cukorgyárak nyereségéből nem tellett az előirányzott műszaki fejlesztésre, ezért 1971-ben több kisebb munkát leállítottak és koncentrálták a beruházásokat. a cukoriparban az idén is az átfogóbb jellegű műszaki fejlesztésre fordítják az anyagi erőket. ennek megfelelően - a mém központ műszaki fejlesztési alapjából - napi 10 tonna kapacitású kockacukor-gyártó és csomagoló gépsor üzembehelyezését tervezik s ezzel 5 százalékkal növekedik a hazai kockacukor-gyártó kapacitás. a csomagolásnál is előbbre lépnek: az elmúlt évinél kétharmadával több kockacukrot tudnak majd „presszó-kész,, csomagolásban forgalomba hozni.

a földekről érkező cukorrépa átvételét idén teljes egészében gépesítik. százhuszezer vagonnyi répa átvételére és mozgatására 15 új nagyteljesítményű jármű-buktató és prizmázó gépet helyeznek üzembe.

a nyereség növelésére a melléktermékként keletkező cukorrépaszelet hasznosítását tervezik. ebből takarmányt készítenek majd a mezőgazdasági nagyüzemeknek. idén adják át a mezőhegyesi cukorgyár új répaszelet szárító részlegét, ilyen létesítmény üzembeállítását tervezik kaposvárott, hatvanban és szolnokon is a helyi cukorgyárban. tervek szerint országosan megkésztetik a szárító-kapacitást, ami napi 80-90 vagonnyi cukorrépaszelet gyártását teszi lehetővé. a mezőgazdasági nagyüzemek bevonásával közös vállalkozásokat hoznak létre, a takarmánykeverő üzemek létesítésére. kaposvárott a helyi cukorgyár és a körzetében lévő gazdaságok együttes erővel napi 20 vagonos teljesítményű takarmánykeverő üzemet „alapítanak,, 1972-ben. ilyen létesítmény átadását tervezik a mátravidéki és a sárvári cukorgyárban is. /mti/

bb 16. svéd-magyar kooperációban gyártanak butorokat baján

vid/um ká hg

1972. március 27.

svéd heverők sorozatgyártását kezdték meg a bajai lakberendező és építőipari szövetkezetben. a kooperációs vállalkozáshoz a svédok adták a gépi berendezést, amelyet az újonnan épült munkacsarnokban szereltek fel. a beruházás nagyobb részét a külföldi cég vállalta, s a törletés árúval történik. 1975-ig az évi termelés 7.7 százalékát kapják meg a svédok. a házilag összerakható, emeletes heverőket zöld, piros és barna színben készítik. /mti/

kk

bb. 18. focok jennő vezetésével kormányküldöttség utazott moszkvába
1972. március 27.
t/bc/gk/rj hgy

a szovjetunió minisztertanácsának meghívására hétfőn magyar kormányküldöttség utazott moszkvába.

a delegáció vezetője focok jennő, a minisztertanács elnöke, tagjai: vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. szekér gyula nehézipari miniszter és párdi imre, az országos tervhivatal elnöke.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, péter jános külügyminiszter, dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke. jelen volt a bucsuztatásnál v. j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 15. az oktatás központja : a könyvtár - újfajta kísérlet
i szö/gek um hi la 1972. március 27.

több mint tíz esztendővel ezelőtt építették ki hazánkban az iskolai könyvtárak országos hálózatát, amelybe jelenleg 6200 könyvtár tartozik. ezekben a könyvtárakban mintegy 10 millió kötet áll az általános és középiskolai diákok, illetve nevelők rendelkezésére. minden általános iskolai tanulóra három, és minden középiskolai diákra nyolc kötet jut. ~~tanulmányait~~ kötet kölcsönzés jut, ennek ellenére az iskolai könyvtárak a nevelési feladatok érdekében nincsenek kellően kihasználva. ezekről a feladatokról tájékoztatták az mti munkatársát.

az országos pedagógiai könyvtár, felismerve az iskolai könyvtárak oktatási jelentőségét, újszerű kísérletet indított el két iskolában. a kísérlet a könyvtárakat az oktató-nevelő munka központjaivá kívánja fejleszteni. a könyvtárak bevonása a tanításba jelentős változásokat eredményez más nevelési módszerekben is. lényegében kötetlenebb tanítási forma alakul ki: a gyerekeknek a tananyaghoz, a témához kapcsolódó könyveket javasolnak. a tanárok tetzésük szerint használják fel a tanításban a különböző könyveket, a tanulók pedig maguk néznek utána az őket érdeklő témáknak, s tájékozódásuk, feleleteik ismeretanyaga beleszámít osztályzatukba.

a kísérlet helyéül egy karcagi általános iskola és egy fővárosi középiskola különböző évfolyamainak egy-egy osztályát választották ki. a pedagógusok számára tájékoztató jellegű bibliográfiákat készítettek, amelyek a tantervi követelmények alapján tartalmazzák az ajánlott műveket. az ajánló jegyzék ma már valamennyi tantárgyból elkészült.
/folyt.köv./

- 12 -

8.15/um

PK

bb 15. /az oktatás ...folyt./um

az általános iskola alsó tagozatában két tantárgyat - az olvasást és a környezetismeretet - tanítják az új módszerrel, az V-VIII. osztályosoknál pedig a földrajz, az élővilág és a történelem oktatásában alkalmazzák. már az elsősöket is megtanítják a könyvtári kölcsönzés módjára, az önálló informálódásra. a középiskolákban jelenleg öt tantárgyat tanítanak kísérleti formában.

a fiatalok olvasásra nevelését, látóköriük kiterjesztését követendő utnak tekintik a szakemberek. ezért most nagyobb ütemben indult meg a régi iskolai könyvtárak bővítése: évente valamennyi általános és középiskola mintegy tízezer forint támogatást kap könyvtárfejlesztésre. iozzáfogtak a tanárok továbbképzéséhez is, a tanárképző főiskolák gyakorló iskoláiban is foglalkoznak az új módszer bevezetésével. a jelenlegi kísérlet alapján a „könyvtár-szemléletű, oktatást általánossá kívánják tenni./mti/

--

bb 17. nyérctenyészet mözsön

vid/um ká hgy

1972. március 27.

tolna megyében a mözsi új élet tsz nyérctenyészetet hozott létre. a 48 tenyészállatot jugoszláviában vették. fekete, fehér, ezüstsziürke és barna színű nyérceket szaporítanak majd. a tenyésztés kifizetődnék ígérkezik, hiszen egy-egy nyérceprémért tíz-tizenkét dollárt fizetnek a világpiacon. /mti/

--

bb. 19. barlangkaland: 17 óra ^a négy kilométeres labirintusban megtalálták a „kőgyűjtő, diákokat

i/szö/gk/rj -cz

1972. március 27.

vasárnap a délutáni órákban négy általános iskolás diák el-tévedt a ferenc-hegyi barlangban, ezért riasztották a mentőket, a tüzoltókat és a barlangmentőket.

tizenhét órát töltött a négy kilométeres barlanglabirintusban a négy diák: lobmayer ferenc, lobmayer csaba, rózsai lászló és pribék tiber mászott be az igen szűk és sajnos állandóan nyitva álló barlangnyíláson. az éjszaka a lobmayer-szülők elindultak a gyerekek felkutatására, de csak rövid szakaszt tudtak át-vizsgálni s mindössze egy szatyrot találtak. ezután riasztották a mentőket, a tüzoltókat és a barlangmentőket, akik hajnalban a gyerekek keresésére indultak. hétfőn reggel már hat barlangmentő kapcsolódott a munkába.

/folyt.köv./

8.40 *rk*

- 13 -

PK

bb. 19. / barlangkaland: ... 1. folyt./rj

hétfőn reggel valamivel 8 óra előtt megtalálták a gyerekeket. a négy diák elmondta: azért mentek a barlangba, mert kőgyűjtők és biztosak voltak abban, hogy lent szép kőveket találnak. a kőkeresés közben eltévedtek, elfáradtak, elfogyott a gyertyájuk, elaludtak. sándor györgy barlangmentő így talált rájuk. /mti/

--

bb. 20. változékony időjárás

1/sz!/gk/rj -cz

1972. március 27.

gyors változás jellemezte az utóbbi 24 óra időjárását: vasárnap hajnalban helyenként még mínusz 4 fokot mértek, hétfőn már plusz 8 fok volt az országos átlag, budapesten plusz 10 fokig emelkedett a hőmérséklet higanyszála.

az időjárás átalakulása azonban nemcsak enyhüléssel jár. a szél nyugati, délnyugati fordult, s a meteorológusok véleménye szerint arra kell számítani; hogy hétfőn az óceáni levegőnek nemcsak az enyhébb, hanem a hűvösebb hullámai is átvonulnak hazánk fölött. ez pedig már hétfőn is változékonyra alakítja az időjárást. így felhőátvonulásokra, a nyugati és északi megyékben esőkre kell számítanunk, élénk széllel.

a hőmérsékleti értékek is eltérnek: az északnyugati országrészben legfőbb 15 fok körül lesz a legmagasabb hőmérséklet, a délkeleti részeken 20 fok várható. /mti/

--

bb 21. abc-áruház nyílt székesfehérvár új munkásnegyedében

vid/um cz

1972. március 27.

az új lakótelepek áruellátásának javítására ²⁶idén több üzlet, abc áruház épül székesfehérváron. hétfőn a videoton gyár szomszédságában, a karinthy téren nyílt új abc áruház. az albaker vállalat 1.1 millió forintos beruházással négy hónap alatt építette fel. a 200 négyzetméter alapterületű áruház 600.000 forintos árukészlettel két műszakban, reggel hat órától husz óráig áll a munkásnegyed lakóinak rendelkezésére. /mti/

--

- 14 -

ka

bb 22. „karalábé-műszak,, a csongrádi primőrtermelő falvakban

vid/um cz

1972. március 27.

csongrád megye a korai karalábétermesztés hazája. főleg szentes körzetében: csanytelek, tömörkény, szegvár, baks községekben a tsz-kertészetekben és a házak körüli kertekben mindegyütt foglalkoznak a jól jövedelmező primőr termesztésével. csanytelek községben ugyiszlván nincsen kert e korai zöldség nélkül. a közös gazdaságokban teljes erővel dolgoznak már az ültetőgépek. helyenkint olyan száraz a talaj, hogy előbb beöntözik a területet és palántázás után újból esőtetik a növényeket. a háztáji kertekben nagy gondot okoz a csapadékhiány. a locsolóvízzel úgy gazdálkodnak, hogy „földkalickákat,, készítenek. mintegy két négyzetméteres apróparcellákat kis földfeltöltéssel vesznek körül, hogy kisebb legyen az elfolyási veszteség. sokszáz háznál - a korai termésre törekedve - már március elején megkezdték a palántázást. a karalábé ugyanis jól tűri a mínusz négy fokos hideget. a mínusz nyolc fokos fagyok azonban csaknem mindenütt tönkre tették az első ültetvényeket. elsárgultak a gyenge növények és most újból kell palántázni. /mti/

--

bb 23. budapestre érkezett dr. herbert weiz, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese

1 sl/gg um cz

1972. március 27.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettesének meghívására hétfőn hazánkba érkezett az ndk delegációja, amelyet dr. herbert weiz, a minisztertanács elnökhelyettese vezet.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. ajtai miklós, jelen volt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete is.

a látogatás során tájékoztatják egymást a tudományos-műszaki irányítás módszereiről, eszmecserét folytatnak a két ország részvételéről a kgst integrációban, s tárgyalnak a magyarországi és az ndk közötti műszaki-tudományos kapcsolatok további elmélyítéséről. /mti/

--

- 15 -

10.27/um

ka

bb 24. albérlek háza, mini-garzonok szombathelyen

vid/um k z cz

1972. március 27.

a szombathelyi városi tanács és az otp új lakásépítési formák bevezetésével segíti elő az albérleti uzsora letörését továbbá az egyedülálló, a kisebb lakásba vágyó nyugdíjasok és a fiatal házasok lakás gondjainak a megoldását. ennek érdekében a paragvári uton megkezdtek az ötszintes, 108 lakásos albérlek házának építését. az albérlek házat a fiatalok részére csak ideiglenes otthonnak szánják. szerződést kötnek velük, s eszerint 5-6 évig lakhatnak az épületben. a beköltözőket a szerződésben kötelezik a takarékosagra: havonta meghatározott összeget takarékbetétben kell elhelyezniük, későbbi lakásvásárlás céljára.

az épület valamennyi lakószobájához, fürdőhelyiség és előszoba is tartozik. az előszobában függönnyel leválasztható főzőfülkét is kialakítanak, villanyrezsóval. a földszinten közös lomkamrák, gyermekkocsitároló, kerékpár és szeméttároló lesz, s a lakók kényelmét s központi fűtés, melegvízellátás szolgálja. az új létesítmény mintegy 15 és félmillió forintba kerül.

az otp vas megyei igazgatósága a hunyadi uton mini-garzon lakásokat építtet. három épületben összesen 180 lakást hoznak létre, s a tervek szerint az első hatvanat a jövő évben adják át. ezeket a lakásokat az otp értékesíti. /mti/

--

bb 25. „kamarai díj,, - kutatják az export lehetőségeket

vid/um kz cz

1972. március 27.

az elmúlt év végén négy megye - győr-sopron, vas, veszprém, zala - kereskedelmi és ipari vállalatai létrehozták a magyar kereskedelmi kamara nyugat-magyarországi összekötő bizottságát. vas megyéből jelenleg husz vállalat tartozik tagjai sorába.

különösen nagy gondot fordítanak az export növelésére, s az ezzel kapcsolatos lehetőségek kihasználására. ezt segíti elő az újszerű „kamarai díj,, alapítása is. felhívással fordultak a tagvállalatok dolgozóihoz, hogy tegyenek javaslatot új export termékekre, olyanokról, amelyeket eddig még nem szállítottak külföldi megrendelőkhöz. kértek tájékoztatást a javasolt termékek gyártási lehetőségeire és gazdaságosságára vonatkozóan is. a legjobb javaslatokat tízezer, ötezer és háromezer forinttal jutalmazzák. /folyt.köv./

- 16 -

11.10/um

ka

bb 25. /„kamarai díj,, ...folyt./um

a bizottság több külföldi vásárra, kiállításra is szervezi a vállalatokat. a május 13-21 között megrendezésre kerülő ljubljani vásáron például vas megye hat vállalata vesz részt termékeivel, az őszi grazi vásárra pedig eddig már hét vállalat jelentkezett.

hasznos kezdeményezésként az ősszel az ipari és kereskedelmi vállalatok külkereskedelmi kérdésekkel foglalkozó dolgozói részére egy éves külkereskedelmi továbbképző tanfolyamot szerveznek. a tanfolyam egyúttal főiskolai előképesítést is nyújt, azok, akik ezen részt vesznek, a főiskolán felvételi kedvezményt kapnak. a tanfolyamon az előzetes felmérések szerint a négy megyéből mintegy százán vesznek részt. /mti/

--

bb 26. négyezer népfront bizottság számadása a hazafias népfront v. kongresszusára - mérleg a mozgalom két kongresszus közötti munkájáról

i tf/gg um la

1972. március 27.

a hazafias népfront legutóbbi kongresszusa óta eltelt négyesztendőben mintegy 4000 népfront-bizottság működött az országban, összesen körülbelül 120 ezer taggal, többszáz ezer aktivistával. a mozgalom munkájáról, eredményeiről - a közelgő ötödik országos kongresszus egyik fő napirendi témájáról - kért előzetes tájékoztatást a hazafias népfront országos tanácsánál tóth ferenc, az mti munkatársa.

- fő feladatának a mozgalom azt tekintette az elmúlt időszakban is, hogy mozgósítson a szocializmus építése során magunk elé tűzött célok elérésére, támogassa a magyar népköztársaság nemzetközi politikáját. a iv. népfront-kongresszus állásfoglalásának értelmében fejlesztette a szocialista demokráciát, ápolta a hazafiság, a népek barátsága és a világ békéjéért való felelősség érzését. munkájában messzemenően figyelembe vette belpolitikai életünk alakulását, annak főbb eseményeit, mindenekelőtt az mszmp eszmei irányítását, különös tekintettel arra, hogy a párt szövetségi politikája - amint az mszmp x. kongresszusának állásfoglalásában is leszögezték - a népfront-mozgalom keretében valósul meg.

/folyt.köv./

- 17 -

11.15/um

ka

bb 26. /négyezer népfront bizottság ...folyt./um

a népfront-mozgalom országos testületeinek és területi szerveinek működését az állami és társadalmi szervekkel - mindeneke-előtt a tanácsokkal és a tömegszervezetekkel - kiépített kapcsolatok sokasítása jellemezte. a népfront nemzetközi kapcsolatai is bővültek az elmúlt négy évben: jelenleg husz ország harminc pártjával, népfrontjával, illetve népfront-jellegű mozgalmával van együttműködésben a hazafias népfront -s külföldi kapcsolatainak fejlesztésében, ápolásában gyümölcsözőteti a keretében működő mozgalmak által kiépített saját kapcsolatokat is.

tevékenységének fő irányait tekintve a társadalompolitika, a gazdaságpolitika, a közjogi munka, a városi és községpolitika, a közművelődés, valamint a hazafias nevelés és a béke-munka terén működött különösen eredményesen a népfront-mozgalom.

társadalompolitikai síkon első helyen említendő, hogy - az mszmp nőpolitikai határozata nyomán - 1970-ben, a népfrontelnökségek irányításával több mint 1800 nőbizottság alakult /több mint 36.000 taggal/ a népfront-mozgalomban. ezen kívül csaknem tízezer nőt beválasztottak a népfront-bizottságokba, vezető testületekbe is, ott, ahol külön nőbizottságot nem hoztak létre. a nőbizottságok elsődlegesen az asszonyok, lányok, helyzetével összefüggő - országos és lakóterületi - gondok feltárásával és megoldásával foglalkoznak, ilyenformán tevékenységük kiterjed a közgondolkodás pozitív formálására is.

ifjúságpolitikai feladatok is adódtak szép számban a népfrontban. például a népfront-vezetők téli tanfolyamain nyomtatékkal eseti szó arról, hogy a szövetségi politika az ifjúsággal is szövetséget jelent, a fiatalok a nemzeti egység jogos részesei, a közéleti tevékenységnek nincs korhatára, az ifjúság érdekvédelme morális és politikai érdekek védelmét is jelenti. sok fiatalot kooptáltak a népfront-testületekbe - ahol részvételi arányuk jelenleg 8-15 százalék között váltakozik -, bevonták őket az állandó munkabizottságokba; különösen sok a 30 év alatti aktivista a nőbizottságokban.

alapvető szemléleti változást hozott a népfront-mozgalom gazdaságpolitikai tevékenységében a gazdaságirányítás reformja. korábban a szocialista mezőgazdaság erősítésének elősegítése volt a fő munkaterület, ahol a népfront-bizottságok rendszeresen tevékenykedtek. ujabban - a iv. népfront kongresszus utmutatása szerint - a társadalmi, mozgalmi teendők köre nagymértékben kiszélesedett.

/folyt.köv./

- 18 -

11.20/um

Ma

bb 26. /négyezer népfront bizottság .. 2.folyt./um

két további fontos feladat került előtérbe. az egyik: a társadalmi mozgósítás a reform sikere érdekében, a kezdetben adódott akadályok és ellentmondások feltárása, a jó példák és sikeres kezdeményezések propagálása. a másik: a gazdasági morál alakítása. e tekintetben a mozgalomban külön-külön rétegek szerint vitatták meg az adott réteg társadalmi, gazdasági képviselőit, ezen belül a munkamorál és az ösztönzés kérdéseit, az egyéni érdekelttség és a társadalmi érdek viszonyát. több megyében a népfront elnökség mellett gazdaságpolitikai, illetve közgazdasági fórumot hoztak létre, hogy viták rendezésével, előadásokkal segítsék az egészséges gazdaságpolitikai szemlélet fejlődését.

változatlanul fontos helyet és szerepet kapott a népfront-bizottságok munkájában az alkotmányos feladatok ellátása. minden népfront-testület két-három alkalommal is megtárgyalta a képviselői és tanácsstagi választásokkal kapcsolatos tennivalókat, s emellett országosan még több mint négyezer esetben beszéltek külön is az alkotmányos munkával kapcsolatos tapasztalatokról és feladatokról. az 1971. évi országgyűlési képviselői és tanácsstagi választások idején a népfront által szervezett mintegy 70.000 jelölőgyűlésen csaknem hárommillióan vettek részt, ami azt jelenti, hogy a választópolgároknak egyharmada szavazott már a tanácsstagi jelöltek és az országgyűlési képviselőjelöltek kiválasztásánál is. a jelölő gyűléseken és csoportos beszélgetéseken több mint 170.000 közérdekű javaslat hangzott el, amelyet - téma, tartalom szerint csoportosítva - a népfrontból eljuttattak az illetékeseknek.

ami a város-és községpolitikát illeti: a negyedik ötéves terv helyi céljainak, feladatainak megismertetésével mozgósította a népfront a társadalmi erőket a megoldáshoz s ilyenformán tovább gazdagodott és sok új vonással bővült a tanács, a népfront és a lakosság kapcsolata. számos vidéken többszörösre gyarapíthatnák így a tervezett létesítmények számát. győr-sopron megyében például a tervben előirányzott 16 törpevízmi helyett harmincat kívánnak megépíteni. hasonló a helyzet tolna, hajdu-bihar és szolnok megyében is. majdnem minden megyében vannak olyan akciók, amelyeknek mozgósító erejét és hatékonyságát már a gyakorlat is bizonyította: például fejér megyében a „mintaközség-mintaváros”, borsodban „megyei összefogással a nagyközségekért”, bács-kiskunban „a virágos faluért”, a jelmondat, de ugyanilyen mozgósító erővel hat a „tegyünk többet somogyért”, „a tiszta és virágos csongrádért”, célkitűzés is. budapesten jeles közéleti személyiségek, alkotók szorgalmazására a népfrontban napirendre tűzték a főváros egyes fejlesztési problémáinak megvitatását, s érdemi javaslatokat továbbítottak a fővárosi tanácshoz.

/folyt.köv./

- 19 -

11.30/um

Ma

bb 26. /négyezer népfrent bizottság ... 3.folyt./um

a népfrent a hazafias nevelés sokoldalú neveléséért a honismereti mozgalom keretében széleskörű társadalmi együttműködés alakított ki a tömegszervezetekkel és mozgalmakkal, a tudományos oktatási és köznevelődési intézményekkel, a tanácsokkal. mintegy kétezer honismereti szakkör, klub működik, s munkájukhoz tevélegesen segítséget nyújt a mozgalom. különösen megélné a munkásmozgalmi, a községi és várostörténeti emlékek gyűjtése. az írószövetséggel közösen meg-hirdetett „olvasó népért”, mozgalom is sok irányba terebélyesedik. ennek egyik szép példája a „száz falu - száz könyvtár”, akció, amely ennyi helyi közgyűjtemény létesítését szolgálja.

a hazafias népfrent nemzetközi politikai és békemunkája olyan testületekben domborodik ki, mint a 85 ország 208 mozgalmával kapcsolatos álló országos béketanács, azután az ENSZ társaság, a magyar szolidaritási bizottság, amelyek külön-külön 27 ország megfelelő szervezetével állnak kapcsolatban. /mti/

bb. 27. elkészült a balaton déli partjának nyári programja

vid/kz/rj -cz

1972. március 27.

elkészült a balaton déli partjának nyári kulturális programja. május végétől szeptember közepéig több mint 110 színvonalas rendezvényen vehet részt a közönség.

május 20-án tartják a már hagyományos évadnyitó zenés irodalmi műsort síófokon, másnap balatonbogláron dalostalálkozót rendeznek a kishív-kórusok részvételével. az országos rendező iroda tájékoztatója szerint az idén is bemutatják a „halló, itt balaton!”, című műsort a tóparton. a hazai énekesek mellett külföldiek is szerepelnek majd. a „slágerhullám 72”, szólistája aradszky lászló, harangozó teréz és poór péter lesz. fellép a kék csillag, az omega és az illés-együttes, koncz zsuzsa, a locomotiv gt és zalatnay sarolta.

a komoly zene kedvelőinek sok szép élményt ígér az idei balatoni nyár. tíz alkalommal rendezik meg a cantus pannonius hangversenyeket az árpád-kori kőröshegyi műemléktemplomban. a műsorán mozart több fiataalkori művének hazai bemutatója is szerepel. béni ferenc zenetörténész már dolgozik az eszterházy-kantáta - a de beata virgine- általa földfedezett töredékein. ennek ősbemutatója lesz a nyári hangverseny- évad egyik legérdekesebb eseménye. a pécsi nemzeti színház verdi trubadurját mutatja be több alkalommal a balaton parton.

/folyt.köv./

11.30 rj

- 20 -

ka

bb. 27. / elkészült... 1. folyt./rj

balatonboglár gyermektánc találkozó színhelye lesz, s az idén hosszabb időtartamu lesz a balatonföldvári, a népművészeti kiállítással gazdagodó folklórfesztivál is. balatonföldvári az idén is megrendezi a kapoli Antal faragó-találkozót és kiállítást, balatonszentgyörgyön nemzetközi uttor-találkozót és gyermektáncfesztivált szerveznek. több ízben szerepel az állami bábszínház is. a nyári műsorban a somogyiak is részt vesznek: kőröshegyen fellépnek a kaposvári zeneiskola tanárai, a pedagógus kórus, a vikár kórus, a somogy és a balatontáncegyüttes, a síófoki dalkör és a latinca studio. a földművelésügyi népi együttesek az idényben rendezik meg „béke és barátság”, fesztiváljukat. /mti/

--

bb. 28. átadták a csillaghegyi szövőgyár malimóüzemét

t/ol/gk/rj le -cz

1972. március 27.

a lenfonó- és szövőipari vállalat csillaghegyi szövőgyárában ötmillió forintos beruházással létesített új üzemegységet hétfőn adták át rendeltetésének. az ndk-tól vásárolt három varrva hurkoló berendezés munkába állítása első lépcsője a negyedik ötéves terv időszakára ütemezett malimó-programnak, amelynek megvalósításával leszükül sok munkaerőt igénylő és egyébként sem előnyös szövőtechnológia alkalmazása. jelenleg ugyanis ebben a gyárban a hagyományos technológiákhoz szükséges 1200 helyett csak 800-an dolgoznak, s ezért is figyelemre méltó, hogy a három új berendezés 60 hagyományos szövőgép teljesítményét nyújtja, s egy új gép csupán egy szakmunkás közreműködését igényli. előnyös volt az új gépek beszerzése azért is, mert nem igényelnek sok helyet, így nem volt szükség építkezésre.

az új üzemből az idén mintegy 1 millió négyzetméter 160 centiméter széles áru- dekorációs anyag, függöny, női divatjelme, háztartási textil és műszaki szövet- kerül ki. jövőre a malimó-üzem után már 2-3 millió négyzetméteres termeléssel számolnak, ami a csillaghegyi szövőgyár össztermelésének mintegy egyharmada.

a malimó-program megvalósulásának második ütemeként 1974-re további három új ndk-berendezést várnak. ez azt jelenti egyúttal, hogy javulnak a dolgozók munkakörülményei, ugyanis már a most munkába állt új gépek is 15 százalékkal kevésbé zajosak, mint katógó elődeik, a hagyományos szövőgépek. /mti/

--

11.43 rj

- 21 -

ka

bb 29. 500 ház üres - elindultak a csányi dinnyések
1972. március 27.

vid/um kz cz

a heves megyei csány község lakossága országosan is egyedülálló tevékenységet folytat. minden év márciusában a falu lakóinak csaknem a fele elhagyja otthonát, hogy az ország más vidékein dinnyét termeljen.

a jellegzetes életmódot folytató vándorkertészek a napokban ismét utnak indultak. a faluban mintegy 500 ház üresen.

a csányi dinnyések - így nevezik őket országszerte - eljutnak bács-, borsod-, békés-, csongrád-, zala megyébe, mindenhol kiváló művelői a dinnyetermesztésnek. a csányi dinnyések az idén mintegy 400 gazdasággal tartanak kapcsolatot. a termelőszövetkezetek többségében rendszeresen tagokként dolgoznak, az állami gazdaságokkal pedig egy-egy család köt szerződést a dinnyetermelésre.

az eseményhez az is hozzátartozik, hogy régen a munkanélüliség, a kenyérgond szülte csányban a vándoréletet. mostanában azonban már az országszerte megnyilvánuló igény és természetesen a megszokás is fenntartja ezt az évszázados munkaszervezést, amely jó jövedelmet nyújt. /mti/

bb 30. kifutott a „szőke tiszta”, - kikötöttek a szegedi uszók házak

vid/um kz cz

1972. március 2.

a tavasz beköszöntésével megélénkült a „viziélet”, a szegedi tiszaparton: a tápéi télkikötőből „kifutott”, a szegedi vendégei körében népszerű „szőke tiszta”, hajószálloda, s lehoronyzott megszokott helyén, a tiszahid közelében. a téli hónapokban felújították, a következő napokban bekapcsolják a városi közmű-hálózatba, majd átadják a közönségnek. hétfőre kivontatták a „béke”, és a „szabadság”, nevű uszók házakát, illetve csónakgarázsokat is. a vízijárművek „gazdája”, a szegedi vízművek most hárommillió forinttal újabb korszerű uszók házat épített, nagy uszókossal, napozóterasszal. csónakgarázzsal. az új uszók ház a „tiszta”, nevet kapja majd, s még az idei strand-, illetve idegenforgalmi idény kezdetére a közönség rendelkezésére bocsátják. /mti/

- 22 -

12.35/um

ka

bb 31. erdő-és fagazdálkodási tsz-társulás szabolcs-szatmár megyében

vid/um kz cz

1972. március 27.

a nyírségi tsz-ek területi szövetségéhez tartozó gazdaságok egy része erdő-és fagazdálkodási társulást alakított. a társuláshoz 18 mezőgazdasági -és 4 szakszövetkezet csatlakozott. erdőterületük 2350 hektár. a társulás feladatkörébe tartozik az erdőfelújítási, ápolási és kitermelési terv elkészítése. szakmai útmutatást és közveien segítséget ad a társágok az értékesítéshez is. illymódon a társulásban részt vevő gazdaságokban tervszerűbbé válik az erdő fenntartás és hasznosítás. /mti/

bb 32. szerelem gyöngye egy szem kristálycukorból - exportálják is

vid/um kz cz

1972. március 27.

a szerencsi csokoládégyár édességei népszerűek és keresettek a külföldi piacokon is. a borsodi üzem már több mint husz országba - köztük a szovjetunióba, az egyesült államokba, kanadába, és angliába - szállít rendszeresen csokoládét és cukorkát. az idei husvéti ünnepekre például színes nyomású sztaniolba csomagolva több mint százhatvan tonna csokoládétojást és nyulat, köztük „matyóruhás tapsifüleseket”, továbbá negyvenöt vagon likőrrel töltött tojásdraszt küldtek a külföldi megrendelőknek. a legtöbb csokoládét a német szövetségi köztársaságba exportálják. ebben az országban nagy sikere van a gyár speciális készítményének: a különböző ízű cukor drázsának, amelyet 10 és 100 grammos tréfas, játékos díszítésű műanyag fiákonokba csomagolnak. az apr, színes cukorkagömböket igen érdekes módon egy szem kristálycukorból drázsírozzák. a különleges édességet az nszk-ban „szerelem gyöngyének”, nevezték el. népszerűségére jellemző, hogy az idén háromszázötven tonnát kértek belőle. /mti/

I ka

bb 33. mosakodnak a lányok a bánpatak vizében ... -husvét népszokások

vid/um kz cz

1972. március 27.

borsod megye egyes vidékein még ma is fellelhetők a régi husvét népszokások. a többségük már csak a gyermekek játéka, de akadnak még olyan települések, ahol a felnőttek is szívesen gyakorolják. a bán patak völgyének kicsiny falvaiban, köztük bánfalván, husvét előtti napokban a fiatal lányok énekelve, a patakhoz vonulnak. /folyt.köv./

- 23 -

161340

bb 33. /mosakodnak a lányok ...folyt./um

hi- leg vízében megmossák arcukat, majd zöld levéllel megtörlik, - hogy szépek maradjanak az ünnepekre. a bodrogközben ezekben a napokban a „naphivogatás”, a divat. a kislányok kezükben barkával és zöld galyakkal: „süss fel nap, kelj fel nap, hivogatót énekelve vonulnak végig a község utcáin. a bükkaljai falvakban már megkezdték a tojások festését. ezekre rozamringot, rózsát és tulipánt rajzolnak, de sokan készítenek ugynevezett „bereges”, tojást is. ezt úgy csinálják, hogy a tojásra bürok levelet tapasztanak és azzal együtt hagymalében kifőzik. ezáltal a tojásan marad a levél vékony erezete. a különleges hímestojásokat a lányok már jóval a húsvéti ünnepek előtt az ablakokba helyezik, hogy minél több legényt csalogassanak locsolkodni. tardon nemcsak matyó mintákat festenek a tojásokra, hanem a régi szokások szerint viaszos tojásokat is készítenek. a lányok csillagos rozmaringokat rajzolnak papírra és ezt a mintát a viaszba mártott tojásokra karcollják és csak azután főzik ki azokat. a tardiak szerint az ilyen hímestojásokért nemcsak a legények, de még az öregek is szívesen meglocsolják a lányokat, s ilyenkor gyakran felhangzik a régi mondóka: „arra kérem az anyját, adja elő a lányát, had öntözzem a haját, mint a pünkösdi rózsát,„ /mti/

-8-

bb 34. időjárásjelentés

um cz

1972.március 27.

a meteorológiai intézet jelenti március 27-én, hétfőn 13. órakor: felhős, szeles idő

európa időjárásában ismét döntő fordulat állt be. az eddigi délkeleti, keleti irányú áramlások helyét nyugati irányú levegő beáramlása a kontinens belsejébe. a kialakult áramlási rendszerben már sokkal kedvezőbbek a feltételek csapadék keletkezéséhez. hétfőn átvonul a kárpát-medence felett egy hidegebb légtömeg, de nyomában nagy sebességgel ismét enyhe, ezt követően hideg levegő közeledik közép-európa felé. emiatt országunkban a következő 36 órában változékony lesz az idő.

!folyt.köv./

- 24 -

13.00/um

101340

bb 34. /időjárás ...folyt./um

házánkban vasárnap derült volt az égbolt. a nap 8-11 órában át süttött. a felhőzet az esti órákban északnyugat felől lassan megnövekedett, hajnalban egy-két helyen kisebb eső hullott a hőmérséklet vasárnap délutánra 15-22 fokig emelkedett. ma hajnalban az északkeleti megyékben több helyen fagypontra alá süllyedt a hőmérséklet, itt plusz 1, minusz 3 fokot mértek. az ország többi részén 3-10 fok volt a legalacsonyabb hőmérséklet. délelőtt a felhőzet tovább növekedett, a dunántúlról kisebb esőket jelentettek. a délnyugati szél elsősorban a tiszta vonalától keletre megélénkült, néhány helyen megerősödött. a hőmérsékletben jelentős eltérés volt 11 órakor.

nyugaton, ahová a hideg levegő már beáramlott, csak 10-12 fokot mértek, délkeleten azonban még 14-19 fokot.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 11,5 fok volt, a százéves átlagnál 3,6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, sokféle esővel. élénk, többfelé erős nyugati, északnyugati szél. a nappali felmelegedés keleten is gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 3-8 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 10 fok körül.

távolabbi kilátások péntekig: felhős, szeles idő, megismétlődő esőkkel. a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 2-7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 8-14 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 milliméter/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vízállása budapesten: 106 centiméter. /mti/

bb 35. bogár a boros palackban - visszaküldték a rossz árut a termelőnek

vid/um k z cz

1972.március 27.

négyezerkétszáz egy literes palack bort zárolt a vas megyei boltokban a megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet. a badacsonyi borpalackozó szemelt rizlingjét rosszul kimosott üvegekbe töltötték, továbbá szűrő-, és dugómaradványokat, bogárszennyeződésekkel találtak benne. az egész megyei készletet visszaküldték a palackozónak. /folyt.köv./

- 25 -

13.05/um

101340

bb 35. /bogár a boros ...folyt./um

nem ez az első eset, hogy rosszminőségű élelmiszert vonnak ki a forgalomból vas megyében. nemrégben egy konzervpörkölt fajta jutott erre a sorsra. a kalocsai sütőipari vállalat szennyezett tarhonyájából hat vagonnal „tiltottak ki”, a megye kereskedelmi hálózatából. sőt a vasi szakemberek jelzésére országsszerte felfigyeltek erre a száraztésztára. a különböző országsszerte működő intézetek között állandó információcsere áll fenn. az megkönnyíti az élelmiszereellenőrök munkáját. a szombathelyi és a budapesti intézetek legutóbbi „forró drót”, összeköttetésén azt jelezték a vasi megyeszékhelyről, hogy vizsgálják felül a pest megyei zöldség-gyümölcs vállalat pálinkáit, mert erősen kifogásolható a minőségük.

keszthelyen öt forintos kenyérre bukkantak az ellenőrök az egyik maszek péknél. a valószínűleg példátlanul magas ár mellett rendszertelenül sütött a tulajdonos. bizonyos napokon egyszerűen üresek a polcok az üzletében. az ellenőrök természetesen eljártak az ügyben. /mti/

--

bb 36. dr. horgos gyula vezetésével delegáció utazott moszkvába

t v/gk um ie cz

1972. március 27.

dr. horgos gyula kohó-és gépipari miniszter vezetésével hétfőn magyar delegáció utazott moszkvába a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának 20. ülésére. a tanácskozáson megvitatják a bizottság 1971. évi munkáját, tárgyalnak a további teendőkről, s kölcsönösen tájékoznak a kgst komplex integrációs programjában előirányzott feladatok teljesítésének menetéről. /mti/

--

bb. 37. kihirdették a programok a felsőoktatásban című pályázat eredményét

i/szö/tr/rj -cz

1972. március 27.

a felsőoktatási pedagógia kutatóközpont tavaly áprilisban pályázatot írt ki a felsőoktatási intézményekben alkalmazott programok felkutatása, illetve ilyen programok kidolgozásának kezdeményezésére. a bírálóbizottság most ítélte oda a díjakat. első díj nem került kiosztásra, második díjat kapott dr. almásy györgy tanárképző főiskola /nyiregyháza/ és pető zsigmond /ho si minh tanárképző főiskola, eger/. harmadik díjjal jutalmazták nagy jeleket /felsőfoku tanítóképző intézet, debrecen/, és zsigor péternét /kütkereskedelmi főiskola, budapest/. További tíz pályázó jutalomban részesült. /MTI/

--

13.36 rj 10.30

- 26 -

bb. 38. a szot elnökségének ülése

t/sl/rj ie -cz

1972. március 27.

a szot elnöksége hétfőn ülést tartott.

kijelölt bizottságának jelentése alapján megvitatta az egyes központi alapokból létrehozandó egyedi nagy-beruházások, fejlesztési programok előkészítésének, megvalósításának tapasztalatait. állásfoglalt az ezzel kapcsolatos további szakszervezeti tennivalókról. az elnökség mint jó kezdeményezést üdvözölte a vasas szakszervezet, a vegyipari szakszervezet és az építő szakszervezet együttlüködési megállapodását a beruházások segítésére. ezt követendő módszerként a többi szakszervezet és a szakszervezetek megyei tanácsai elnökségeinek is ajánlja.

a szot elnöksége döntött az 1972. évi szot-díjak odaítéléséről. további napirendként meghatározta a testnevelést és sportot szervező szakszervezeti munka fejlesztési feladatait.

az elnökség április 7.-re összehívta a szakszervezetek országos tanácsát. a tanácsülésnek a következő napirendi pontokat javasolja: beszámoló a szakszervezetek xxii. kongresszusa óta végzett munkáról; a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatok; a szakszervezetek állásfoglalása az alkotmány módosításáról; szervezetkérdések. /mti/

--

bb. 39. budapesti szocialista brigád segítsége komárom megye legkisebb községének

vid/kz/rj -cz

1972. március 27.

dicséretre méltó társadalmi munkára vállalkozott a postai tervező intézet magasépítési irodájának „betonacél”, szocialista brigádja. a brigád tagjai egy rádióriportból tudomást szereztek arról, hogy komárom megye legkisebb községében, pillisszentléleken sok baj van a vízellátással. a riportban többen panaszkodtak a vízellátásra és elmondták, hogy sok forrás található a környező hegyekben, s ezekre lehetne törpevízművet építeni. a község azonban egyáltalán nem tudja előteremteni a terv megvalósításához szükséges teljes összeget. a „betonacél”, szocialista brigád levelet írt a községi tanácsnak, s felajánlották, hogy társadalmi munkában elkészítik a törpevízmű építésének terveit.

/folyt.köv./

13.55 rj 10.430

- 27 -

bb. 39. budapesti... 1. folyt./rj

az elhatározást rövidesen a tettek követték: a brigád tagjai a napokban pilisszentlélekre utaztak, és szerződést kötöttek a tanáccsal. vállalták, hogy a beruházási programot április 30-ig, a kiviteli tervet pedig szeptember végéig elkészítik. a társadalmi munka értéke meghaladja a 72.000 forintot, tehát ilyen jelentős összeg kifizetésétől mentesítik a kisközség tanácsát. megalakult a faluban a vízmitársulás is, s a falu minden családja anyagilag támogatja a beruházást. /mti/

vbb. 40. Lázár György jugoszláviába utazott

i/sl/fk/rj ie -cz

1972. március 27.

Lázár György munkaügyi miniszter hétfőn hivatalos látogatásra jugoszláviába utazott. a miniszter vuko dragosevicsnek, a jugoszláv szövetségi munkaügyi és szociálpolitikai titkárság titkárnak meghívására látogatott a szomszédos országba. /mti/

bb 41. hazaérkezett libanonból a magyar belkereskedelmi küldöttség

i kf/gk ie bh hgy

1972. március 27.

Szurdi István belkereskedelmi miniszter vezetésével hazaérkezett a Libanonban járt kereskedelmi és idegenforgalmi küldöttség.

Szurdi Istvánt - aki libanoni vezető államférfiakkal tárgyalt - fogadta szoliman frangié köztársasági elnök és szaeb szalam miniszterelnök. libanoni kollégájával, dr. szaeb dzsaroudi gazdasági és turisztikai miniszterrel aláírta és kicserélte a tavaly aláírt magyar-libanoni idegenforgalmi egyezmény ratifikációs okmányait. utban hazafelé damaszkuszban Surdi István Abdel Karim addi szíriai közellátásügyi és belkereskedelmi miniszterrel kereskedelmi és idegenforgalmi kapcsolataink bővítéséről tárgyalt. /mti/

- 28 -

15.30 bh

NA 1542

bb 42. fásításról tanácskoztak kecskeméten

vid kz bh -cz

1972. március 27.

a negyedik ötéves terv erdőtelepítési programját vitatták meg hétfőn kecskeméten, az illetékes szakemberek. megállapodtak abban, hogy folytatni kell a már évek óta tartó természetátalakító munkát a vidéken. az elmúlt két évtized alatt szépen erdősödött a homokvidék - 30 ezer holdon terebélyesedik új erdő -, de még mindig nem megfelelő az erdősítettség. ezért 1975-ig újabb tízezer hektár mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területet fásítanak, s további négyezer hektárral bővítik a cellulóznyár ültetvényeket. a fásítási program végrehajtásához jól felkészültek az erdőgazdaságok. saját maguk gondoskodnak a szaporítóanyag előállításáról, s mindenütt gépesítették az erdőtelepítés, művelés munkáit. az idei tavaszra tervezett erdősítést az enyhe téli hónapokban elvégezték. /mti/

bb 43. emlékezés Janus Pannoniusra - felavatták a költő bronzszobrát pécsen - Martyn Ferenc festőművész kapta a Janus Pannonius művészeti díjat - díszelőadáson mutatták be a „Panegyricus”, reneszánsz balettet

vid kz bh -cz

1972. március 27.

Ötszáz évvel ezelőtt - 1472. március 27-én - halt meg Janus Pannonius. az első klasszikus rangú magyar költő volt, az európai humanizmus nagy alakja. a Zágráb melletti Medvevárban érte utól a halál harmincnyolc éves volt.

Pécs, amelynek püspöke volt, s ahol tizenhárom esztendőig élt és írt, kegyelettel és tisztelettel adózott a hajdani rangos polgára emlékének. az évforduló napján - hétfőn - országos jellegű emlékkiünepséget rendeztek a mecsek-aljai városban. a tavasz virágba-lombba öltöztette erre a napra pécsen: virágba borult a sok-sok mandulafa is, amelyről megindítóan szép versében - „egy pannoniai mandulafáról”, - oly gyöngéden szólt a költő. az utcákon és a tereken Janus Pannonius-plakátok emlékeztettek a nagy eseményre. pécs főterén, a műemléki Széchenyi téren, felvonták a nemzeti színű zászlót és a város zászlaját.

/folyt. köv./

15.45 bh

NA 1645

- 29 -

az egésznapos ünnepségsorozaton részt vett Ilku Pál művelődésügyi miniszter és Garamvölgyi József, a miniszter helyettese, a párt-állami és társadalmi szervek, valamint a tudományos és művészeti élet számos más képviselője, s több külföldi vendég is. Ott voltak a pécsi egyházmegye vezetői is, élükön dr. Cserháti József püspökkel.

A jubileumi eseményeket a várkertben rendezett szoboravató ünnepség nyitotta meg. A középkori várfalak mellett - e hely közelében volt az az épület, ahol a poeta lakott - állították fel Janus Pannonius szobrát, Borsos Miklós Kossuth-díjas szobrászművész alkotását. A történelmi hangulatu parkban a Janus Pannonius Gimnázium és a Mecsek Fúvósötös rövid hangversenyt adott, Györi Emil, a pécsi nemzeti színház művésze pedig a költő, saját lelkéhez, című versét mondta el. Ezután Papp Imre, a városi tanács elnökhelyettese emlékezett meg Janus Pannoniusról és felavatta a költő életnagyságu bronzszobrát, majd a Janus Pannonius nevét viselő múzeum munkatársai és iskola diákjai megkoszorúzták a szobrot. Az ünnepségen jelenlevő Borsos Miklós a szobor gipszmodelljét odaajándékozta a pécsi Janus Pannonius Gimnáziumnak, az ország egyetlen olyan oktatási intézményének, amely a költő nevét viseli.

A Janus Pannonius utcában levő Tudomány és Technika Háza kiállítással adózott a nagy humanista költő emlékének. A magyar zeneszánszról és Janus Pannoniusról ilyen nagyszabású kiállítás még nem volt hazánkban. Történeti emlékek, művészeti alkotások, irodalmi kiadványok, használati tárgyak, egykorú képek reprodukciói, szobrok és kövek mutatják be a költő életét, s illusztrálják azt a kort, amelyben élt és alkotott. Az ünnepségen a siklói gimnázium korhű jelmezbe öltözött lánytanulói énekeltek, majd Garamvölgyi József művelődésügyi miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet és megnyitotta a „Janus Pannonius és kora” című kiállítást. A Janus Pannonius Múzeum képtárában is tárlat nyílt az évfordulóra: itt állították ki Martyn Ferenc Munkácsy-díjas festőművész grafikasorozatát, amely negyven képben mutatja be a költő életútjának főbb állomásait Magyarországon és Itáliában. A kiállítást hárs éva művészettörténész nyitotta meg és köszöntötte a jelenlevő mestert.

/folyt. köv./

- 30 -

15.55 bh

NA 16²⁰

Baranya megye és Pécs város tanácsai a jubileum tiszteletére Janus Pannonius művészeti díjat alapították, amelyet három évenként ítélnek oda a legjelesebb pécsi-baranyai alkotóknak és amelyet most első ízben adtak ki. A két tanács együttes határozata alapján a Janus Pannonius művészeti díjat, a vele járó díszérmét és 15 ezer forint jutalmat az 1972. évre Martyn Ferenc festőművésznak adományozták. Művészete mélyen gyökerezik a humanizmus eszméiben, s immár három évtizede nemzetközi tekintéllyel képviseli Pécs művészeti társadalmát és két évtized óta fáradhatatlanul segíti, szervezi dél-dunántul képzőművészeti életét. A Baranya megyei tanács a jubileum alkalmából fogadást adott a tanács dísztermében az ünnepségen résztvevő tudományos és művészeti alkotók, valamint a külföldi vendégek tiszteletére, s ennek keretében adta át Horváth Lajos, a megyei tanács elnöke a Janus Pannonius-díjat és a szép bronzérmét - Borsos Miklós alkotását - a kitüntetett pécsi művésznak. /folyt. köv./

bb 45. új könnyűpanelés, szakosított sertéstelep a Zagyvarékaszi béke tsz-ben

1972. március 27.

vid bh kz

Hétfőn az országoshírű Zagyvarékaszi béke termelőszövetkezetben agrokompex rendszerű, könnyűpanelés épületekből álló, nagy szakosított sertéstenyésztő- és hizlaló telepet adtak át rendeltetésének. Az eseményen jelen volt Csáki István, a szolnok megyei pártbizottság első titkára és Fodor Mihály a megyei tanács elnöke is. Az új létesítményt a tsz saját brigádja építette. A kivitelezés közben felmerült nehézségek ellenére a komplett telepet két év és négy hónap alatt készítették el.

Az tsz az új telep használatba vétele után az eddiginek kétszeresét, évente mintegy 8 000 hizottsertést ad piacra. A tervszerűen gazdálkodó és beruházó tsz, előre gondoskodott a növekvő sertésállomány megfelelő takarmánybázisáról. Korábban négy társgazdasággal együtt megalakította a iparszerű, nagyüzemi kukoricatermesztő társulást. A bábolnai és a szekszárdi állami gazdaságokban bevezetett tudományos módszerek alapján már az idén teljesen gépesítve, ötezer hektáron termel kukoricát. /mti/

--

- 31 -

16.05 bh

NA 16²⁰

bb 46. Losonczi pál felszólalása a hazafias népfront somogy megyei küldötttertekezletén

fm/vid/ny fm

1972. március 27.

kaposvárrott hétfőn tartották meg a hazafias népfront somogy megyei küldötttertekezletét. az elnökségben helyet foglalt Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, a megye országgyűlési képviselője, németh ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, fábricskó istván, a megyei tanács általános elnökhelyettese, bernáth aúrél kossuth díjas festőművész, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja.

kocsis lászlónak, a hazafias népfront megyei elnökének megnyitója után varga károly megyei népfronttitkár fűzött szóbeli kiegészítést az írásban előterjesztett beszámolóhoz.

a beszámoló megállapította: a népfrontmozgalom az elmúlt négy év alatt széleskörűen tevékenykedett somogy megyében is. eredményesen munkálkodott a hazafias népfront negyedik kongresszusa határozatainak, a szocialista építés helyi, illetve területi feladatainak megoldásán. a közelmúltban megtartott népfrontválasztásokon jelentősen megváltozott a nők, a munkások és a fiatalok aránya: 459-cel több nő, 663-cal több munkás és 399-cel több harminc éven aluli fiatal került a népfrontbizottságokba.

a vitában felszólalt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke is.

bevezetőben utalt a hazafias népfront iv. kongresszusa óta hazánkban végbement nagyjelentőségű változásokra. - igen örvendete, - mondotta, hogy ebben a népfrontmozgalom szüntelenül kezdeményező, javaslattevő és szervező szerepet vállalt és több e. beszédes példa erre a somogy megyében született számos figyelemreméltó kezdeményezés. a ,, tegyünk többet somogyért,, mozgalmat más megyék előtt is példaként említhetjük annál is inkább, mert a társadalmi munka értéke 1968-ban még 28 millió forint volt, s ez az összeg - a mozgalom kiterjedésével - 1971-ben 50 millió forintra emelkedett. első között karolták fel somogyban a társadalmi munka készpénzben történő megváltására irányuló akciót is. rövid idő alatt, kizárólag önkéntes alapon, több mint három millió forintot fizetett be a lakosság erre a célra. szép hagyományai vannak a megyében a hazafias népfront által gondozott egyéb mozgalmaknak: a honismereti körök tevékenységének, az iskola és kollégiumépítésre szervezett társadalmi munkának, a fásítási akcióknak. valamennyien büszkén valljuk magunkénak ezeket a tetteket és köszönettel tartozunk a somogy megyei kezdeményezőknak és az alkotó embereknek - hangoztatta losonczi pál.

/folyt köv/

-32-

16.15/ny

NA 16°

bb 46. / Losonczi pál.....folyt/ny

a továbbiakban a népfrontmozgalomnak a parasztság körében betöltött hivatásáról szólt. - a magyar faluban végbement és végbemenő változások közismertek, -mondotta. - arra kell törekednünk, hogy az újonnan megválasztott népfrontbizottságok alkalmasak legyenek e sokrétű helyzet elemzésére, a falusi és tanyai lakosság igényeinek, gondjainak felmérésére, eredményes akciók szervezésére. minden tekintetben alkalmazkodnunk kell a megváltozott falusi viszonyokhoz. a termelőszövetkezeti parasztság további politikai és kulturális, sőt szakmai fejlődése a munkás-paraszt szövetség sarkalatos kérdése. a parasztság szövetkezeten kívüli közéletének, politikai nevelésének helye a népfrontmozgalom. a népfront-szervezetek és a szövetkezetek politikai együttműködése ezért alapvetően fontos feladat. a együttműködésben mindkét fél a maga munkáját végzi, de a cél közös: a parasztság kulturáltabb életmódjának kialakítása.

a további tennivalókról szólva losonczi pál kiemelte annak a jelentőségét, hogy az elkövetkező esztendőknben tovább növekszik a népfront közéleti szerepe, mozgalmi tevékenysége, bővül hatásköre az élet minden területén. a szocialista társadalom teljes felépítésére irányuló munkákat magasabb szinten tovább folytatjuk. s ebben a munkában újabb problémákkal, ellentmondásokkal fogunk találkozni. ahogyan eddig, a jövőben is annál könnyebb lesz ezek megoldása, minél többen tartjuk oda vállunkat.

- előrehaladásunk egyik legfontosabb kulcskérdése - a szocialista demokrácia továbbfejlesztése, - hangsúlyozta az elnöki tanács elnöke. - ez erősíti az államot, a néphatalmat. biztosítja, hogy idejében felszínre kerüljenek a társadalmi fejlődés problémái, ellentmondásai és lehetővé válják azok kedvező megoldása. a szocialista demokrácia továbbfejlesztésére irányuló tervünket biztos alapokra építjük. hazánkban a hatalom szilárd, az államépítésben a párt és a munkásosztály nagy tapasztalattal rendelkezik. belpolitikai helyzetünk nemcsak szükségessé, hanem lehetővé is teszi terveink végrehajtását. arra törekszünk, hogy a társadalom minden alkotó ereje bekapcsolódhassék a szocializmus építésébe. vagyis valamennyi intézmény, munkahelyi közösség és dolgozó, a maga helyén és szakértelme szerint vegye ki részét a tennivalókból. milliónyi jó gondolat, nemes tett válhat ezáltal egy közös akarattá! - a demokrácia nem divatos szólam, hanem a mindennapi élet gyakorlati kérdése. ám sok helyen hiányzik még a kedvező légkör a társadalmi erők kibontakozásához. helyenként akadnak még olyan vezetők, akik nem nagyon bátorítják az embereket arra, hogy véleményt nyilvánítsanak, sőt véleményükre nem is kíváncsiak. pedig nem lehet jó vezető az, aki az emberektől csak munkát igényel, de tanácsot nem. s tartós eredmény csak ott alakul ki, ahol a vezető a munkahely gondját és terhét a dolgozókkal megosztja.

/folyt köv/
16.20/ny

-33-

NA 16°

bb 46. / Losonczi pál.....2.folyt/ny

Losonczi pál beszéde további részében az alkotmány módosításának szükségességével foglalkozott. mint mondotta, társadalmunk élő, dinamikusan fejlődő közösség. ezért társadalmunk alap-törvényét, alkotmányunkat sem tekinthetjük a paragrafusok holt-tárának. ahhoz, hogy éltesen bennünket, magának is élnie, változnia kell, életünk változásaival együtt. ebben az értelemben foglalt állást a párt x. kongresszusa, s a népfront programja alapján megválasztott országgyűlés is. nincs szükség új alap-törvényre, hiszen jelenlegi alkotmányunk alapelvei - a néphatalom, a szocializmus megvalósításának célja - változatlanul érvényesek. szükség van azonban az alkotmány módosítására, hogy az elmúlt két évtized vívmányait alaptörvényünkben rögzítsük. szükség van arra is, hogy megfogalmazzuk a szocializmus teljes felépítésének feladatait, jelezzük további előrehaladásunk távlatait.

- amikor az alkotmány módosításáról beszélünk, megint csak nem a jogi formulákra gondolunk. sokkal inkább gondolunk néplökre, állampolgárainkra, a dolgozó emberekre, akiknek harca, munkája hozta létre az új értékeket. s az alkotmány az ő szebb és jobb életüket hivatott szolgálni, hiszen szentesíti a dolgozók jogait és kötelességeit. a jogok biztosítja vannak, megvan a lehetőség, hogy az állampolgárok éljenek velük. de a lehetőség nem jelenti a valóságot is. gazdasági és kulturális életünk, a szocialista közgondolkodás, a tudat fejlesztése kemény harcot, munkát, nevelő munkát igényel még, hogy a jogok az életben mind jobban érvényesüljenek és az emberek megtanuljanak élni velük, - hangsúlyozta Losonczi pál, majd beszéde befejezéseként méltatta a haladás és a béke erői világméretű harcának jelentőségét, s hazánk részvételét a népek egységéért, testvéri szövetségéért vívott küzdelemben.

a nagy tapssal fogadott beszéd után folytatódott a vita, amelynek során felszólalt németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára, és bernáth aurél kossuth-díjas festőművész is.

a vita lezárását követően megválasztották a hazafias népfront somogy megyei bizottságának 81 tagját, valamint a 28 kongresszusi küldöttet. végül az új megyei népfrontbizottság megtartotta első ülését, amelyen megválasztotta a 19 tagú elnökséget. a bizottság elnöke ismét kocsis lászló, megyei titkára pedig varga károly lett. /mti/

16.25/ny

-34-

NA 1640

bb 47. heinz lohmar festőművész kiállítása

1972. március 27.

t nn/pá zs bh la

moldován istván festőművész nyitotta meg hétfőn a budapesti ndk kulturális és tájékoztató központban heinz lohmar festőművész, a drezdai képzőművészeti főiskola tanszékvezető tanárának kiállítását. az április 10-ig nyitvatartó bemutatón a neves ndk-beli mester több mint 40 képét, főleg olajfestményeket láthatnak az érdeklődők./mti/

---

bb 48. napirenden az emberi jogok továbbfejlesztése - rostás istván nyilatkozata a vöröskeresztes szakértői konferenciáról

1972. március 27.

t vt/fk zs bh la

mintegy harmincöt ország küldöttsége vett részt bécsben a nemzetközi vöröskereszt szakértői konferenciáján, amelyen az emberi jogok kérdéséről és a genfi egyezmények továbbfejlesztéséről tárgyaltak. a tanácskozásról rostás istván, a magyar vöröskereszt főtitkára, hazánk delegációjának vezetője a következőket mondta az mti munkatársának:

- élénk vita alakult ki arról, hogyan alkalmazzák fegyveres konfliktus esetén az emberi jogokra vonatkozó genfi szerződések. egyöntetű az állásfoglalás a tekintetben, hogy a hadviselés új formái, módszerei mindenképpen indokolják az egyezmények felülvizsgálatát, kiegészítését, módosítását. ennek szükségességét alátámasztják a hitleri fasiszta háború tapasztalatai csakugy, mint az amerikaiak vietnami nép elleni agressziója, vagy az arab népeket sújtó provokációk sorozata. a bécsben lezajlott tanácskozás tulajdonképpen arra volt hivatott, hogy előkészítse a genfben május elején összeülő kormánydelegációk elé terjesztendő anyagot.

- a javaslatok között szerepel például, hogy az orvosok és más egészségügyiiek teljes mozgási szabadságot élvezzenek, legyen kötelességük a sebesültek, a betegek ellátása, ápolása még akkor is, ha azok az ellenséghez tartoznak. a dolgozó lényége - és küldöttségünk emellett foglalt állást, - hogy az eddigi szerződések alapvetően elegendőek, nem kell helyettük utat alkotni, csupán a meglévőket részben módosítani, továbbfejlesztetni, tökéletesíteni. ebből a szempontból a bécsi nemzetközi tanácskozást feltétlenül hasznosnak, eredményesnek minősíthetjük.

/folyt. köv./

- 35 -

16.50 bh

NA 1715

48. /napirenden .... folyt./ bh

- delegációk több részletkérdésben tett javaslatokat, amelyek zömét a küldöttségek jónak tartották s elfogadták. úgy vélem, közreműködésünkkel mi is hozzájárultunk ahhoz, hogy a kormánydelegációk genfi találkozója sikeres legyen, újabb lépést jelentsen a nemzetközi emberi jogok kiszélesítése terén. /mti/

--

bb 49. jó tapasztalatok az egésznapos iskolákban

vid fm bh la

1972. március 27.

az általános iskolai oktató-nevelő munka időszerű kérdéseiről tárgyalt hétfőn zalaegerszeg város tanácsa. balázs béla elnökhelyettes referátuma leszögezte: az utóbbi években számottevően javult az iskolai oktató-nevelő munka hatékonysága, jóllehet sok nehézséggel küzdenek a város általános iskoláiban. a zalaegerszegi általános iskolákban még mindig gyakoriak a negyvenes létszámon felüli osztályok, és 29 ugynevezett második műszakos osztálycsoport is van. a tantermek és iskolák zsúfoltságára akadályozza a korszerűbb módszerek eredményesebb alkalmazását, nehézségekbe ütközik a szakkörök működése, a korrepetálások és az uttörőfoglalkozások megtartása is. ezen a gondon csak a folyamatban levő iskolabővítések enyhítenek majd.

sikereseknek ítélt meg a tanácsülés a város egyik iskolájában immár harmadik éve folyó egésznapos iskolai foglalkoztatást. a megállapítások szerint nőtt a tanulók teljesítménye, ezen oktatási forma révén gyakorlatilag nincs hátrányos helyzetű gyerek. a tapasztalatok alapján a tanév kezdetén még két iskola egy-egy első osztályában vezették be az egésznapos oktatást, s most készítik elő a negyedik iskolában. a közismereti tárgyak tanításán túl a testnevelés hatékonyságának növelésére a következő tanévben testnevelési tagozatot indítanak az egyik iskolában, sminden iskolásgyereket megtanítanak uszni. az oktatási szervek sokoldalúan segítik a fizikai dolgozók gyerekeinek tanulását. a tanácsülésen bejelentették, hogy a városi tanács négy középiskolai ösztöndíjat alapított a tehetséges nyolcadik osztályos munkásgyerekek részére. /mti/

--

- 36 -

1720

bb 44. kétszáz éve csapolták az első nyersvasat Ómassán

vid bh kz

1972. március 27.

1770-ben alapították a mai diósgyőri vasgyár „őst”, az Ómassai kohót, s abból az első adag nyersvasat 1772. márciusában csapolták. a kétszáz éves jubileum alkalmából az országos magyar bányászati és kohászati egyesület diósgyőri csoportja, a Lenin kohászati művek, valamint a vállalatnál működő tudományos egyesületek hétfőn délután emléktáblát helyeztek el az Ómassai iskola falán. az emléktáblán feltüntették a vasgyár történetének idevonatkozó legújabb adatait, s azt a vasgyár első pecsétjének másolatával díszítették. /mti/

--

bb 43. emlékezés janus ... 3. folyt./ bh

a magyar irodalomtörténeti társaság és a tudományos ismeretterjesztő társulat az évforduló alkalmából irodalomtörténeti vándorgyűlést hívott össze pécsre, s ennek témája is janus pannonius és a reneszánsz magyar irodalom volt. a doktor sándor művelődési központban - a hazai és a külföldi irodalmárok előtt bartha jános egyetemi tanár, a társulat elnöke köszöntötte a vendégeket és megnyitotta a háromnapos vándorgyűlést. bevezetőként kardos tibor egyetemi tanár, az mta levelező tagja tartott előadást a költő életpályájáról, majd janus pannonius két nemzetközi hírnök kutatója - giuseppe billanovich milanoi és veljko gortan zágrábi professzor - szólt hozzá a témához.

e m b a r g ó: 19 óra 30 percig !

az ünnepségsorozat a pécsi balett diszeloádása, a jubileumra alkotott „panegyricus”, /dicsőítő ének/ című reneszánsz táncjáték ősbemutatója zárta. a nemzeti színházban előadott - táncfantáziákból és párbeszédkekből komponált, hangszeres zenével és énekkel kísért - művet eck imre vitte színre, zenéjét farkas ferenc szerzette és a párbeszédkeket gyárfás miklós írta. az előadás előtt kardos tibor akadémikus emlékezett janus pannoniusra. /mti/

--

- 37 -

16.40bh

1725

bb 50. elítélték a lelketlen anyát

vid/fm/ny Lau

1972. március 27.

Míg férje több éves büntetését töltötte a börtönben, a 25 éves székesfehérvári varga Imréné a szórakozóhelyeket járta, s megfélekedezett három gyermekével szemben a legelemibb anyagi kötelességekről is. eltartásukról nem gondoskodott, kilépett a munkahelyéről. a három varga gyerek rendszerint akkor evett főtt ételt, ha a szomszédok megsajnálják őket. az elhanyagolt lakást a 11 éves kislány próbálta - eredménytelenül - rendben tartani. az anya szeretetlenségére jellemző, hogy még karácsony este is magukra hagyta gyermekeit a fűtetlen szobában. a két nagyobbik gyermek tanulmányi eredménye alaposan megsínylette a gondatlanságot, mindketten több tantárgyból buktak. végül a szomszédok megelégteltek vargáné nemtörődőségét, lelketlenségét, s jelentették az esetet az illetékeseknek. a három varga gyermeket - a lakásban talált állapotok láttán - már a legelső rendőri szemle redménye alapján állami gondozásba vették.

varga Imrénét a székesfehérvári megyei bíróság fellebbezési tanácsa ifjúság elleni büntettért, valamint egyrendbeli lopásért - jogerősen - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

bb 52. meglopota alvó munkatársait - két és félvi szabadságvesztésre ítéltek

vid/fm/ny Lau

1972. március 27.

Gombos József gersekaráti lakost már többször elítélték lopásért és közveszélyes munkakerülésért. most munkatársait lopta meg, s ezért ítélkezett felette az esztergomi megyei bíróság. Gombos József a vegyiműveket szerelő vállalat nyergesújfalu kiirendeltségén dolgozott, ahol munkásszálláson lakott. egyik este együtt italozott munkatársaival, majd amikor azok elaludtak, fenyitotta egyik szekrényét, ellopott 800 forintot és 1000 forintot érő személyi tárgyakat. ezután átosont a szálló másik szobájába, ahol már ugyancsak aludtak a lakók. itt 1000 forintot tulajdonított el. sem a szoba, sem a szekrény ajtaja nem volt kulccsal bezárva.

a bíróság Gombos Józsefet két-és félvi szabadságvesztésre ítélte./mti/

17.05/ny

NA 1725

-38-

bb 53. országos állategészségügyi tanácskozás szekszárdon

vid/fm/ny Lau

1972. március 27.

Szekszárdon tartja az elmúlt év állategészségügyi munkájának tapasztalatait és idei főfeladatait három napon át tárgyaló tanácskozását a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium állategészségügyi főosztálya, a megyei állategészségügyi állomás és az állategészségügyi szolgálatokhoz tartozó intézmények vezetőivel.

az országos tanácskozás hétfői megnyitóján résztvett dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese és Horváth József, a Tolna megyei tanács elnökhelyettese.

a dr. Kádár Tibornak, a kém főosztályvezetőjének elnöklésével folyó tanácskozáson értékelik a tavalyi év eredményét. az 1971-es esztendő jól zárult, mivel lényeges járványok nem károsították az ország állatállományát. az idén további nagy feladatok várnak az állategészségügyre, a szarvasmarha gümőkór- és brucellózis-betegség elleni küzdelemben. öt dunántúli megye célul tűzte ki teljes szarvasmarhállományának gümőkórmentesítését.

mint kiemelkedő feladatot tárgyalják meg a létesítendő, vagy már meglévő szakosított sertés-és főleg szarvasmarhatelepek állategészségügyi követelményeinek teljesítését. megbeszélik az állategészségügyi rendszer soronkövetkező tennivalóit. az állatállomány tavaszi felülvizsgálatát, a száj- és körömfájást megelőző védőtájakkal kapcsolatos teendőket. napirendben szerepel az élelmiszerhigiéniai vizsgálatok intenzívebbé tétele is, különös tekintettel a nagyüzemekben létrehozott élelmiszerfeldolgozó állategészségügyi ellenőrzésének formáira, módszereire és mértékére./mti/

bb 51. „ napközis „ értekezlet kecskeméten

vid/fm/ny -cz

1972. március 27.

Kecskeméten „ napközis „ értekezletet rendezett a magyar országos pedagógiai társaság, s annak bács-kiskun megyei tagozata. a megyeszékhely óvónőképző intézetében hétfőn megkezdődött kétnapos tanácskozáson a napközi otthonok oktató-nevelő munkájának fejlesztésével kapcsolatos kérdéseket vitatják meg. a kecskeméti Kodály Zoltán általános iskola és gimnázium kiválóan működő napközis otthonában bemutató foglalkozást tartanak a pedagógusi szakembereknek./mti/

17.20/ny

-39-

NA 1740

bb 54. az országgyűlés kereskedelmi és ipari bizottságának
együttes ülése

t pr gk zs bh la

1972. március 27.

fehér péter, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

a ruházati iparban megkezdődött nagyszabású rekonstrukció hatására 1971-ben és 1972-ben jelentősen javult az árukinálat, de bőven akad még tennivalójuk a ruházati áruellátás iránt nyitónak. viszonylag magasak az árak, nem mindig megfelelő a választék s gyakran bizony kifogásolható a termékek minősége - így summázhatók azok a képviselői vélemények, amelyek hétfőn, az országgyűlés kereskedelmi, illetve ipari bizottságának együttes ülésén hangzottak el. a palkó sándor elnöklétével megtartott tanácskozáson a képviselők a ruházati áruellátás alakulását elemezték. a közérdekű témáról földi lászló, a könnyűipari miniszterhelyettes első helyettese és borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta a bizottságok tagjait.

a kiskereskedelem ruházati forgalma - hangzott el a két bizottság együttes ülésén - az 1965. évi 17.4 milliárd forintból 1970-re 25 milliárd forintra emelkedett, öt esztendő alatt tehát igen dinamikus, 43 százalékkal növekedett. a számottevő fejlődés ellenére a ruházati értékesítés részaránya - a kiskereskedelmi összforgalmon belül - csökkenő tendenciájú. a statisztikák szerint 1970-ben például ruházati cikkekre fejenként csupán 2450 forintot költöttünk, az összeg alacsony volta semmiképpen nem ítélné kedvezőnek. a ruházati szakma sajátosságai megkövetelik, hogy anyagban, színben, fazonban, méretben és árban egyaránt széles legyen a kínálat, az ellátás alkalmazkodjék - mondhatni szuperérzékeny legyen - a divatváltozásokhoz, az időjáráshoz. a számok azt bizonyítják, hogy 1968 óta kétségtelenül javult az árukinálat: a könnyen kezelhető, szintetikus szálú cikkek aránya az 1968. évi 7 százalékról 1970-re 11 százalékra növekedett, az ugyancsak korszerű kötött-hurkolt árak értékesítésének emelkedése pedig öt esztendő alatt elérte a 73 százalékot.

1971-ben - a folyó áron tervezett - 7-8 százalékos forgalomnövekedéssel szemben a ruházati kiskereskedelem teljesítménye csupán 4 százalékkal emelkedett. magyarul: a kereskedelem 800 millió forinttal értékesített kevesebbet a számítottnál. ezt avval magyarázzák, hogy a szezonidőszakok általában kedvezőtlen időjárás miatt a lakosság a tervezettnél kevesebbet vásárolt, az előző évekhez képest valamivel mérsékeltebben növekedett a lakosság pénzbevétele, s a vásárlók jó része elsősorban tartós fogyasztási cikkekre, gépkocsira, hétfői telekre vagy háza körüli költött. az elmúlt esztendőben a kereskedelem csaknem 31 milliárd forint értékű árut szerzett be, az importból származó cikkek értéke körülbelül 4 milliárd forintra tehető. érezhetően javult a gyapjuszövet méteráru kínálat, a lakástextiliák közül főként a szőnyeg- és a függönyválaszték volt jobb, 13 százalékkal nőtt a forgalom kötött felső- és alsóruházati termékekből s az árleszállítás következtében megnövekedett a kereslet szintetikus harisnyából, harisnyanadrágból és zokniból. nem lett viszont rövidebb a hiánycikkek listája: hiányoztak a piacról az olcsóbb ballonkabátok, szegényes volt a választék divatos kártolt kabátszövetekből, s nem mindenki talált izlésének megfelelő cipőt sem.

/folyt. köv./

- 40 -

17.25 bh

bb 54. /, az országgyűlés .... 1. folyt./ bh

az elmúlt évi tapasztalatokat figyelembe véve 1972-re 7 százalékos ruházati forgalomnövekedést terveznek. továbbra is dinamikus növekvő keresletre számítanak felső- és alsó kötött-árúkból, harisnyanadrágból, szőnyegből és függönyből. úgy számítják, hogy mérsékeltebben növekszik majd a felső konfekció-forgalom és az átlagot meghaladóan a gyapjuszövetek értékesítése. szintén átlag alatti forgalomnövekedéssel számolnak a cipőárúkból, főleg a választéki gondok miatt. az idén a kereskedelmi vállalatok összes beszerzésének 6 százalékos növekedését tervezik, s a beszerzési politika alapkonceptiójával szabták meg, hogy mindazt, amit a hazai ipar megfelelő mennyiségben, választékban, árban - és nem utolsósorban - idejében biztosítani képes, azt belföldről kell megvásárolni. a belkereskedelmi, illetve a könnyűipari tárca tárgyalásai, valamint a kereskedelmi és termelő vállalatok közötti megállapodások alapján 1972-re biztosított a tervezett forgalomhoz szükséges belföldi áruellátás. jobb ellátás várható selyemkarakterű nyári ruhaanyagokból, jersey-konfekcióból, viszkóz-szintetika összetételű férfilöltönyekből, bőrkabátokból, gyermek nylon-velur kabátokból, importanyagú ballonkabátokból, kötött alsóneműkből, harisnyából és zoknikból. jó ellátásra lehet számítani fésűs gyapjuszövetből, festett és sima ágyneműanyagokból, szőnyegből és ugynevezett háztartási darabárúkból. javult a férficipő választék, s több olcsó női lábbeli kerül az üzletekbe. viszont várhatóan nem javult az ellátás színvonala pamut-szintetikus ruházatkodási méterárúkból, kordbársonyból, viszkóz-műszál szövetekből, közepes áru férfi, női és gyermek ballonkabátokból, valamint szintetikus függönyből.

a képviselők tájékoztatást kaptak az öltözködési és a lakáskultúra tervezett fejlesztéséről is. eszerint a negyedik ötéves terv esztendeiben a ruházati fogyasztást évenként 6-7 százalékkal növelik, s az árukinálat szerkezetének további korszerűsítése érdekében a szintetikus-száltartalmu alapanyagból készülő termékek arányát az 1970. évi 11 százalékról 1975-re 17 százalékra emelik. a kötött és hurkolt cikkek forgalmát 55-60 százalékkal tervezik emelni. továbbra is nagy figyelmet fordítanak az alacsonyabb jövedelmű rétegek igényeihez is alkalmazkodó választékokra, s ugyan-csak kiemelt kereskedelempolitikai cél a gyermekruházati ellátás javítása. a ruházati ipar rekonstrukciója során magasabb műszaki színvonalon dolgozó gépeket, berendezéseket állítanak be, s a két tárca terveiben korszerűbb árstruktúra kialakítása is szerepel.

/folyt. köv./

- 41 -

17.35 bh

17.35

bb 54. /,, az országgyűlés .... 2. folyt./ bh

a referátumokat követően élénk vita alakult ki. több képviselő is kifejtette: nem ért egyet az írásban közreadott munkaanyagnak azzal a megvblapításával, hogy hosszabb távon azért nem tarthatók a jelenlegi, állami dotáció segítségével alacsonyra szabott gyermekruházati árak, mert az állami támogatás nemcsak a gyermekes családok, hanem a „kisebb,„ felnőttek is igénybe veszik. a képviselők véleménye szerint jóval több egészségesen fejlett gyermeknek kell ma már felnőtt méretű ruhát vásárolni, mint ahány felnőtt talál magának megfelelő ruhát vagy cipőt - gyermekméretben. visszatérő téma volt a hozzászólásokban, hogy az olcsó nem jelenti egyben a korszerűtlent és a gyenge minőséget, az alacsonyabb áru cikkeknek is komoly minőségi követelményeknek kell megfelelniük. számosan kérték, hogy fordítsanak nagyobb gondot az egészségügyi követelmények és a divatirányzatok összehangolására, különösen fontosnak tartották ezt a cipőmodellek elkészítésénél. sokan tartották magasnak a ruházati cikkek árát, s jónéhány példát sorakoztattak fel a vállalati burkolt árdrágításokra. a vitában felszólalt gácsi miklós, jazbinsek vilmos, pázsit árpád, molnár istván, kalmár jános, weiszböck rezsóné, hevér lajos, rameisl ferencné, komár andrás, ollári istván, kerka andorné, varga tiborné, kovács istvánné és varga istván országgyűlési képviselő. / mit/

bb 55. alekszej arhipovics rapohin

fk zs bh la

1972. március 27.

elnökhelyettes vezetésével budapestre érkezett a szovjetunió minisztertanácsa televízió- és rádió állami bizottságának delegációja. a delegáció magyarországi tartózkodása során megbeszéléseket folytat a két intézmény további együttműködéséről. /mti/

--

- 42 -

18.10 bh

NA 1825

bb 56. befejeződött a kgst autóközlekedés és utügyi szekciójának ülése

i sb/fk ie bh la

1972. március 27.

hatnapos tárgyalás-sorozat végétével hétfőn befejeződött budapesten a kgst közlekedési állandó bizottsága autóközlekedés és utügyi szekciójának ülése. földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes elnökölt az ülésen, amelyen az autóközlekedés és az utahálózat fejlesztési kérdéseiről tárgyaltak a tagországok szakértőinek küldöttségei. egyeztették a tudományos kutató intézetek kapcsolatát szabályozó egyezménytervezetet és az együttműködés programját. /mti/

--

bb 57. előadás kopernikuszról a budapesti lengyel kulturában

t nn/pá zs bh la

1972. március 27.

„kopernikusz szellemének hódol a világ,„ címmel ^{hétfőn} ~~kedden~~ a budapesti lengyel kulturában szij rezső történész előadást a nagy lengyel csillagász születésének közelgő félézredes évfordulója alkalmából. az ünnepi programban farkas gyöngyi cimbalomművész nő működött közre. /mti/

--

I tartott

bb 58. kodály-émlékhangverseny sopronban

vd fm bh la

1972. március 27.

a soproni liszt ferenc művelődési központban hétfőn emlékhangversenyt rendeztek kodály zoltán születésének 90. és halálának 5. évfordulója alkalmából. szabó lajos, a művelődési központ igazgatója mondott ünnepi beszédet, majd a soproni pedagógus-kórus és a pataki istván ifjusági ház leánykara kodály-műveket adott elő, - palotai györgy és kovács sándor karnagy vezényletével. /mti/

--

- 43 -

18.25 bh

NA 1830

bb 59. „ az ügyész,, bemutatója debrecenben

vid fm bh la

1972. március 27.

a debreceni csokonai színház kis színpadán hétfőn tartották meg georgi dzsagarov bolgár író „ az ügyész,, című drámájának magyarországi bemutatóját. a darabot nagy lászló andrás rendezte. a fő szerepeket simor ottó és kóti árpád alakította.
/mti/

--

bb 60. időjárásjelentés

gg bh la

1972. március 27.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este 19 órakor:

felhős, változékony idő

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, sokfelé esővel. élénk, többfelé erős, nyugati-északnyugati szél. a nappali felmelegedés keleten is gyengül.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10 fok körül./mti/

--

bb 61. agyonszurták, pedig nem is verekedett

i ms/gg bh la

1972. március 27.

a balatonfüzdi parkban három fiatalember verekedett. mikor palásti jános 60 éves csongrádi kubikus mellettük elhaladt, kovács jános 19 éves fülel segédmunkás mellbeszurta. a szerencsétlen ember az orvosi rendelőben belehalt súlyos sérülésébe. a veszprém megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte kovács jánost és megindította a büntető eljárást./mti/

--

19.25 bh

- 44 -

NA 1945

bb 62. gyorsajtás, szabálytalan előzés és áthaladás, ittas állapot - sok súlyos közlekedési baleset

i ms/gg bh la

1972. március 27.

a 111. kerületben a szentendrei úton magyar lukács lóápoló nem tartotta meg a követési távolságot és ezért motorkerékpárjával beütközött egy személygépkocsiba. súlyos sérüléssel vitték kórházba.

a vi. kerületben az élmunkás hid rudas lászló utca felőli feljárójánál szabálytalanul előzött motorkerékpárjával kalló ferenc technikus és összeütközött egy 76-os trolibuszal. szintén súlyos sérüléssel szállították a mentők a kórházba.

ittas állapotban gondatlanul lépett le az uttestről a viii. kerületben a rákóczi út 57/a. számú ház előtt timon andrás beszerző. egy személygépkocsi elütötte. súlyos, de nem életveszélyes állapotban szállították kórházba.

a x. kerületi örs vezér téren a 13-as villamos végállomásánál törzsök józsefné takarító nő leugrott a még mozgó villamosról. súlyos, de nem életveszélyes sérülést szenvedett.

ugyancsak a x. kerületben, az üllői út 135. számú ház előtt gyorsajtás következtében szenvedett balesetet ifjú borbély sándor gépkocsivezető. tehergépkocsijával nekiütközött egy utszéli fának. sérülése súlyos, de nem életveszélyes. utasát a mentők a helyszínen részesítették első segélyben.

a xix. kerületben, a vöröshadsereg útja 169 számú ház előtt pápai albert vecsési műszerész motorkerékpárjával szabálytalanul előzött és összeütközött szilvási jános budapesti gépkocsivezető személygépkocsijával, majd pohankocsi józsef építész-mérnök álló gépkocsijához vágódott. életveszélyes sérüléssel vitték kórházba.

nikolics sándor szigetszentmiklósi segédmunkás a xxi. kerületben a tanácsház tér 12. számú ház előtt ittas állapotban a járdáról lelépve nekiment egy csuklós autóbusznak, súlyos állapotban szállították a mentők kórházba.

a xxii. kerületben a balatoni út és a bartók béla út torkolatában vecsei tamás személygépkocsijával szabálytalanul előzött és elütötte klaszta lajos motorkerékpárost, akit súlyos sérüléssel vitték kórházba./mti/

--

- 45 -

19.30 bh

NA

bb 63. halálos közlekedési balesetek

1 ms/gg bh la

1972. március 27.

mezőhegyesen mag jános 62 éves helybeli nyugdíjas figyelmetlenül vezette segédmotoros kerékpárját és nekiment az utmenti szegélykönek. sérüléseibe a helyszínen belehalt.

szentendrén figyelmetlenül vezette motorkerékpárját és ráadásul bukósisakot sem viselt kelemen jános helybeli gépkocsivezető. ő egy vezetőtartó oszlopnak ütközött és ugyancsak a helyszínen meghalt.

tolnai lászló 42 éves hatvani targoncavezető oldalkocsis motorkerékpárján összeütközött a vele azonos irányban menő személygépkocsival, majd egy szembejövő, szabályosan közlekedő személyautóval. a motorkerékpár utasai közül tolnai lászló 13 éves hatvani tanuló a helyszínen meghalt, tolnai józsef 15 éves hatvani ipari tanuló súlyosan, az egyik autó vezetője pedig könnyebben megsérült. tolnai lászlót életveszélyes sérüléssel szállították kórházba./mti/

..-

bb 65. hazánkban is megemlékeztek a 11. színházi világnapról

1 szö/tr/ny la

1972. március 27.

hétfőn világszerte - így hazánkban is - megünnepelték a 11. színházi világnapot. 1962 óta - a párizsban működő nemzetek színházának 1957. március 27-i évadnyitójára emlékezve - az egész világon megemlékeznek a színházról, mint az emberek közötti kapcsolat, a béke, a kölcsönös megértés, az egyetemes humanitás kifejező eszközéről. hazánk valamennyi színházában a hétfő esti előadás előtt felolvasták maurice bėjart világhírű táncművésznek, a brüsszeli opera művészeti vezetőjének írásos üzenetét. a felhívás egyebek között hangsúlyozza: a színház lényege a színész. az utóbbi évtizedekben a színházi emberek egyik legnagyobb problémája, hogy eltüntetessék azt a sorompót, amelé a nézőt elválasztja a művésztől. a közönségtől elválasztó határ addig nem omlik össze, amíg különböző színházféleségekről beszélnek, akkor, amikor nyilvánvalóan minden egy-ségre ösztökéli a színművészetet.

a színházi világnap alkalmából a hazai színpadokon a társulatok repertoárjuk legértékesebb darabjait tűzték műsorra, a magyar televízió rendkívüli adásnapon csehov ványa bácsijának vigszínházi felvételét sugározta./mti/

..-

20.15/ny

-46-

NA 2030

bb 64. átmeneti vízhiány budán - keddre ismét zavartalan lesz a vízszolgáltatás

1 ms/gg/ny la

1972. március 27.

hétfőn a késődélutáni órákban budán jelentősen csökkent a víznyomás és ezért főleg a magasabb emeleteken vízhiány keletkezett, szünetelt a vízszolgáltatás.

a vízművek illetékesétől kapott tájékoztatás szerint bár a hétfői nappal bevezették az ipari vízkorlátozást, ennek hatása még nem érződik teljes mértékben. a vízhiány egyik legjelentősebb oka, hogy a rendkívül száraz időjárás miatt főleg a peremkerületekben megnövekedett a vízfogyasztás és ezt az amúgy is rendkívül szűkös tartalékok nem képesek kielégíteni. mivel az ipari vízfogyasztás korlátozása önmagában nem oldja meg a problémát, arra hívják fel a lakosság figyelmét, főleg a kerttulajdonosokat, hogy fokozottan takarékoskodjanak a vízzel.

a vízművek éjjel körül megkezdte a tározómedencék feltöltését, úgyhogy kedd reggelre már zavartalan lesz a vízszolgáltatás./mti/

..-

bb 66. téglá, mint forgalmi akadály

1 ms/gg/ny la

1972. március 27.

több mint félórás forgalmi zavart okozott hétfőn délután fél négy órakor egy téglá, amely az alkotmány utca 1-es szám alatt folyó építkezésről zuhant a trolibusz vezetőjét tartó keresztuzalra és elszakította. ennek következtében a trolibusz kossuth lajos tér - nagymező utca közötti szakaszán zárlat keletkezett, úgyhogy a 70-es jelzésű kocsik csak a nagymező utca és az erzsébet királyné uti aluljáró, a 78-asok pedig a nagymező utca és a garay utca közötti szakaszon közlekedtek, míg a nagymező utca és a kossuth lajos tér között autóbuszok bonyolították le a forgalmat a hiba elhárításáig./mti/

..-

20.25/ny

-47-

NA 2035

v é g e .